



# ЦЬОГО ВІСІ

■ 1649 р. Військо Б. Хмельницького перемогло польську армію під Зборовом, після чого Польща визнала козацьку автономію. ■ 1872 р. Народився Степан Сірополко, просвітитель, книгознавець. Організував і очолив Українське педагогічне товариство у Празі. ■ 1918 р. Радянська Росія і США розірвали дипломатичні відносини. Американські війська розпочали інтервенцію проти більшовицької держави. ■ 1941 р. Вийшла постанова про створення в Луганській (тоді Ворошиловградській) області українського драмтеатру. ■ 1947 р. Велика Британія визнала незалежність Індії й Пакистану. ■ 1956 р. В СРСР відновлено присудження Ленінських премій.

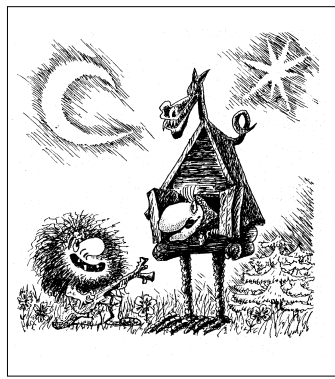


6, 11



Програма телебачення

7-10



Драматичний конфлікт між творчістю і бізнесом

15

## ЗМІНИ

### Мін'юст готує радикальну реформу

Міністр юстиції Олександр Лавринович підбив підсумки роботи за перші сто днів на цій посаді. — Сто днів на посаді Міністра юстиції України стали продовженням роботи, започаткованої на посаді державного секретаря Міністерства юстиції, — зазначив він.

(Закінчення на 2-й стор.).

## Я ВАМ ПИШУ...

### Є газ, та не для нас

Це жахливо, що я — 80-річний інвалід першої групи — для вирішення такої, як комусь може здатися, «дріб'язкової» проблеми змушений звернутися до редакції газети. Річ у тому, що у мене скінчився газ: стоять два пусті балони, а замінити їх, виявляється, проблема. Написав кілька заявок до райвиконкому, міськгазу. Але відповідь одна: газу немає. А тим часом приватники постійно возять газ і пропонують по 40 гривень балон. Значить, газ все-таки є? Тільки не для пільговиків?..

Леонід ЛЕБЕДЕВ.

Маяки  
Слов'янського району Донецької області.

# Голос України

Г А З Е Т А В Е Р Х О В Н О Ї Р А Д И У К Р А Ї Н И

## ОФІЦІЙНО

### Візит Голови Ради Федерації

22—24 серпня в Україні з офіційним візитом перебуватиме Голова Ради Федерації Федеральних Зборів Російської Федерації Сергій Миронов.

На час візиту 23 серпня заплановано зустрічі С. Миронова з Президентом України Леонідом Кучмою, Головою Верховної Ради України Володимиром Литвином, Прем'єр-міністром України Анатолієм Кінахом.

Цього ж дня він зустрінеться з представниками депутатських фракцій і груп у парламенті та відвідає Гостомельську базу державного підприємства «Авіаційний науково-технічний комплекс імені О. Антонова».

24 серпня С. Миронов візьме

участь в урочистостях з нагоди Дня незалежності України.

### Превентивно і... з амністією

На розгляді парламентського Комітету з питань боротьби з організованою злочинністю і корупцією перебуває три прийняті Верховною Радою закони, які Президент України Леонід Кучма не зважив за потрібне підписувати і повернув законодавцям зі своїми пропозиціями. Один з них — «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України» (зініційований Юрієм Кармазіним), як мовиться, уже з бородою, адже парламент прийняв його вдруге два роки тому з урахуванням пропозицій глави держави, але знову Президент його не підписав.

(Закінчення на 2-й стор.).

### Ідея консорціуму почала втілюватися

Україна розглядає російський проект угоди про створення міжнародного консорціуму з використання магістральних газопроводів для безперебійних поставок газу в Європу. Готується український варіант документа. Про це повідомив на прес-конференції заступник керівника торгово-економічної місії у складі Посольства України в РФ Валерій Кириняченко. За його словами, **передає «Інтерфакс-Україна»**, в обох проектах передбачено створення двостороннього консорціуму з участю Росії та України. Чи увійде одразу ж до консорціуму німецька сторона, а також яке в ньому місце «Газ де Франс» — це поки що одне із питань, які обговорюють під час підготовки проектів угод.

(Закінчення на 5-й стор.).

## ВКЛАДНИКИ І СПАДКОЄМЦІ: чергові виплати



Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Ощадбанк України одержав з Державного казначейства 11-й транш бюджетних коштів у розмірі 18 млн. 333 тис. 400 гривень для компенсації грошових заощаджень громадян, вкладених до 2 січня 1992 р. в установи колишнього Ощадного банку СРСР, що діяли на території України.

Кошти перераховано до регіональних управлінь для здійснення компенсаційних виплат вкладникам відділеннями та філіями банку.

**На знімку:** у Печерському відділенні № 3715 (м. Київ) Ощадбанку України — розпочалися виплати.

## У НОМЕР

\*\*\*

**Президент Македонії Борис Трайковський перебуває в Києві з неофіційним візитом.** Учора відбулася його робоча зустріч з Президентом України Леонідом Кучмою. Глави двох держав обговорили актуальні проблеми двостороннього економічного та політичного співробітництва.

\*\*\*

**За словами віцепрем'єр-міністра України Леоніда Козаченка, в країні зібрано понад 34,9 млн. тонн зерна.** Проблеми із збором ранніх зернових є в Житомирській, Рівненській, Хмельницькій і Вінницькій областях, де йдуть дощі. Віцепрем'єр висловив упевненість у тому,

що передбачені урядовою програмою 36 млн. тонн отримаємо.

\*\*\*

**Прекрасний подарунок напередодні Дня незалежності України одержали запоріжці від залізничників — оновлено вокзальний комплекс Запоріжжя-1.** За два роки в його реконструкцію вкладено майже п'ять мільйонів гривень. Радують око білосніжний

фасад головної будівлі із сучасним підсвічуванням, еврокомфорт у залах очікування та підземних переходах, викладені плиткою перони та привокзальний майдан тощо.

Завершиться реконструкція комплексу встановленням навісу на першому пероні вокзалу, **повідомляє наш власний кореспондент Олександр АБЛІЦОВ.**

# Превентивно і... з амністією

У КОМІТЕТАХ ВЕРХОВНОЇ РАДИ

(Початок на 1-й стор.).

Не менших випробувань зазнав і схвалений цим комітетом ВР минулого скликання законопроект Сергія Головатого «Про спеціального прокурора і спеціальні слідчі комісії». Прийнятий у квітні минулого року закон наштовхнувся на президентське вето, довкола документа зламано чимало списів — опозиційно налаштовані до глави держави фракції вбачають у цьому спроби створення перепон для реалізації їхнього права на здійснення процедури імпичменту Президента.

Як відомо, днями Леонід Кучма підписав розроблений урядом і почасти скоригований комітетом закон про внесення змін до другої статті Закону «Про боротьбу з корупцією», який дозволяє вести боротьбу з цим

злом серед посадових осіб органів самоврядування. Крига скресає?

Певною особливістю нинішнього законодавчого процесу комітету Володимира Стретовича можна вважати роботу над документами, що стосуються превентивних фінансово-економічних заходів подолання злочинності і корупції. Зокрема опрацювання законопроектів Юрія Кармазіна про запобігання та протидію легалізації (відмивання) доходів, отриманих злочинним шляхом, та Віктора Медведчука про державний (фінансовий) контроль за декларуванням доходів осіб, уповноважених на виконання функцій держави, і їх витратами. Другий документ прийнято у першому читанні ще торік і з ним комітет мусить

визначатися якнайшвидше.

До цього переліку, за словами завідувача секретаріату комітету Миколи Хомича, додаються й інші. Щойно комітет отримав урядовий законопроект про боротьбу з економічною злочинністю, не менше доведеться попітніти над проектом непростого закону про економічну амністію тощо. А загалом, як вказано у довідці головного організаційного управління, до переліку питань порядку денного другої сесії ВР від комітету включено п'ять питань. У порівнянні з деякими іншими комітетами — цифра невелика, але не це визначальне. Пильна увага виконавчої влади, зокрема глави держави, до законодавчих ініціатив парламентаріїв-антикорупціонерів — тому доказ.

Анатолій БЕНЬ.

# Мін'юст готує радикальну реформу

(Початок на 1-й стор.).

За словами Олександра Лавриновича, вдалося здійснити все, що було пріоритетом на першому етапі, повідомили у пресслужбі міністерства. Насамперед це стосується реформування державної виконавчої служби. Зроблено кілька кроків з підвищення ролі міністерства як нормотворчого центру. Олександр Лавринович відзначив розробку Міністерством юстиції кількох важливих законопроектів, що мають забезпечувати етапність адміністративної реформи в державі і стосуються функціонування системи управління та самоврядування. Крім того, підкреслив він, виконано комплекс заходів з реалізації Закону «Про судоустрій».

Ще одним важливим напрямом роботи юридичного відомства Олександр Лавринович назвав кроки у представленні державних інтересів у зарубіжних юрисдикційних органах, зокрема в Страсбурзькому суді, — зі створення Міжнародного кримінального суду.

Надалі, за словами Олександра Лавриновича, одним з найважливіших напрямів роботи буде зміна структури Міністерства юстиції. Змінюватиметься вона істотно, але це має бути зроблено так, щоб жодна функція міністерства не постраждала. Щоправда, в нинішньому році радикального реформування Мін'юсту не відбудеться. Нова структура, з новими функціональними обов'язками кожної з підсистем, створених під час реформування, працюватиме в наступному році.



Фото Олександра КЛИМЕНКА.

У Києві пройшов хресний хід, присвячений хрещенню Русі великим рівноапостольним князем Володимиром (відповідно до православного церковного календаря).

# «Наша Україна»: роздуми про акції непокори

Фракція «Наша Україна» визначатиметься щодо своєї участі в осінніх акціях протесту наступного тижня. Про це в інтерв'ю УНІАН повідомив уповноважений представник фракції Петро Порошенко.

За його словами, наприкінці наступного тиж-

ня відбудеться засідання політради фракції, де вирішуватиметься це питання.

Як повідомлялося, лідери деяких політичних сил України вже оголосили про свій намір провести восени цього року всеукраїнські акції громадянської непокори.

# Малий бізнес — потужний рушій

Законодавці під час наступної сесії планують звернути увагу на проблеми розвитку малого і середнього бізнесу. За повідомленням Інформаційного управління Верховної Ради України, Комітет ВР з питань промислової політики і підприємництва планує провести виїзне засідання в Одеській області, де буде проаналізовано ситуацію з дерегулювання підприємницької діяльності у цьому регіоні нашої держави.

Ситуацію, що складається з розвитку малого і середнього бізнесу, комітет ВР хоче винести і

на обговорення низки «круглих столів». Зокрема, на них обговорюватимуть питання оподаткування структур малого підприємництва. Окремою темою буде проблема державної реєстрації юридичних та фізичних осіб — суб'єктів підприємницької діяльності. Водночас комітет планує винести на обговорення народних обранців на другій сесії законопроект «Про засади регуляторної політики у сфері підприємницької діяльності».

Окрім цього, сесії буде запропоновано обговорити проекти законодавчих актів «Про загально-

державну (Національну) програму України на 2003—2007 роки», «Про Національну програму розвитку та реформування гірничо-металургійного комплексу України до 2010 року» та «Про завершення будівництва Криворізького гірничо-збагачувального комбінату окислених руд». Протягом другої сесії Комітет ВР з питань промислової політики і підприємництва планує внести на обговорення парламенту 50 законопроектів, спрямованих на подальшу модернізацію української економіки і промисловості зокрема.

# Захисники потребують захисту. Фінансового насамперед

АКТУАЛЬНО

Трагедія у львівському аеропорту «Скнилів» віддзеркалила найбільшій армійській проблемі — брак коштів. І не тільки для закупівлі військової техніки, але й навіть для навчання військовиків.

Як повідомило агентство «Інтерфакс-Україна», глава держави видав указ «Про рішення Ради національної безпеки і оборони від 26 липня 2002 року «Про фінансування потреб Збройних Сил України у 2003 році». У ньому, зокрема, зазначено, що Кабінет Міністрів України пови-

нен забезпечити в повному обсязі фінансування витрат на національну оборону із держбюджету 2002 і не допустити створення кредиторської заборгованості Міністерства оборони ні цього, ні наступними роками. Окрім того, уряд має знайти джерела і механізми для повного погашення

кредиторської заборгованості МО за попередні роки.

А в головний фінансовий документ наступного року урядовці мусять закласти кошти для фінансування загальнодержавних програм створення і закупівлі літака Ан-70 і комплексу «Борисфен», будівництва житла для військовослужбовців, державної програми співробітництва з НАТО.

У свою чергу законодавці планують провести 12 листопада цього року день уряду, присвячений

питанням соціального захисту військовиків та їх сімей. Проект постанови про це було зареєстровано днями в секретаріаті Верховної Ради України. Її автори — народні депутати-комуністи: голови комітетів ВР з питань національної безпеки та оборони Георгій Крючков, соціальної політики та праці Василь Хара, з питань пенсіонерів, ветеранів та інвалідів Петро Цибенко.

Як кажуть у таких випадках, доки грім не грянув...

ФОТОФАКТ



Фото Юрія Ільєнка (Українформ).

У столичному Будинку вчителя відбувся вечір пам'яті діячів Єврейського антифашистського комітету, які загинули під час сталінських репресій.



ВРОЖАЙ—2002

Приріст — завдяки технологіям

Два мільйони тонн зерна (на 14 серпня) уже намолотили хлібороби Вінниччини. Цей показник у найближчі дні стане ще більшим: збирання врожаю триває на останніх п'яти відсотках площ ранньої групи зернових. Середня врожайність кожного гектара становить 29,4 центнера зерна. Найкраще вродила нива у Крижопільському — тут на круг збирають 41,2 центнера зернових, Тростянецькому — 38,1, Бершадському районах — 37,3 ц.

Приріст порівняно з минулорічним валу ранньої групи зернових, як пояснили в обласному

управлінні сільського господарства і продовольства, досягнуто не за рахунок збільшення площ, а завдяки підвищенню їх урожайності: на кожному гектарі вона зросла на два центнери. Це результат запровадження інтенсивних технологій, а також використання високопродуктивних сортів пшениці і ячменю.

За прогнозами спеціалістів, загальний коровай Вінниччини (разом із пізніми культурами) становитиме не менше 2 мільйонів 300 тисяч тонн зерна.

**Віктор СКРИПНИК.**  
Вінниця.

Кращими за терикони можуть бути лише гори

Тому, хто народився в краю териконів, будь-які зібранися двоє донеччан — Віталій Макаренко та Леонід Микула. Перший із них, підземний електрослюсар шахти імені Калініна, не раз демонстрував витривалість людського організму, подорожуючи пішки і без їжі. Його власний рекорд — 25 днів «голодного» переходу за маршрутом Київ—Донецьк. Леонід Микула — теж любитель мандрувати, але в дещо незвичний спосіб: на ходулях. Торік таким чином донеччанин «підкорив» Європу.

Цього разу прихильники здорового способу життя вирішили об'єднати зусилля і піднятися на Говерлу. Під час переходу, який розпочнеться на території Львівщини і триватиме 10—12 днів, обидва дотримуватимуться «традиційного» способу подолання труднощів: Віталій не їстиме, а Леонід долатиме метр за метром на ходулях. До рідного міста мандрівники повернуться 25 серпня — в день професійного свята шахтарів, якому, власне, і присвячується цей незвичний похід.

**Ліна КУЩ.**  
Донецьк.

Освячено величний храм

Вісім років тривало в обласному центрі будівництво кафедрального собору святого архістратига Михаїла. Зводили храм господарським способом на пожертви парафіян та на благодійні внески підприємців, політиків, громадських діячів. Зокрема, допоміг черкашанам у святій справі київський міський голова Олександр Омельченко.

Собор побудовано у візантійському стилі за проектом його настоятеля архієпископа Черкаського і Канівського владики Софронія. Це найбільша сучасна культова споруда в Україні. Заввишки вона сягає 72 метрів. Бані собору видно на під'їзді до Черкас з лівого берега Дніпра. Завдовжки споруда 58 метрів, завширшки — 53. Водночас у ній можуть перебувати 12 тисяч відвідувачів.

В урочистому освяченні храму взяли участь високі духовні особи Української православної церкви, а також гості з Аргентини, Німеччини, Чехії, Росії, Білорусі.

**Лідія ТИТАРЕНКО.**  
Черкаси.

Сумний кінець весілля

75 осіб, зокрема 8 дітей, отруїлися недоброякісними продуктами на весіллі в селі Підгайчиках Івано-Франківської області. Їх госпіталізова-

но з попереднім діагнозом «сальмонельоз». Серед них перебувають у тяжкому стані, 18 — у середньому, стан інших оцінюється як легкий.

На місці події працюють спеціалісти обласної санітарної інспекції, вжито карантинних заходів, повідомляє «Інтерфакс-Україна».

ФОТОФАКТ

Керівникові ВАР «Львівський бурякорядгосп», що в Карпівському районі на Полтавщині, Олександр Тимосі було чим похвалитися на обласному святі врожаю. Нинішнього року в господарстві зібрали 6700 тонн зерна. Середня врожайність — 54,8 центнера пшениці з гектара.



Фото Павла ЗДОРОВИЛА (Україноформ).

АКЦІЇ

З 17 по 24 серпня неподалік села Свирж, що на Львівщині, відбудеться завершальний етап Ювілейної міжрайової пластової зустрічі.

Ця зустріч — завершаль-

ний етап святкування 90-річчя заснування української скаутської організації «Пласт». У ній візьмуть участь понад 1200 пластунів з усього світу і майже 800 гостей — молодь з України,

Польщі, ФРН, США, Великої Британії, Австралії, Аргентини та інших країн, де зареєстровано осередки організації. У програмі — туристичні походи, спортивні змагання тощо.

Водночас з огляду на трагедію на летовищі Скнулів скасовано всі розважальні заходи, повідомляє «Інтерфакс-Україна».

За результатами розслідування будуть пропозиції

Імовірно, що в Міноборони України ще будуть кадрові перестановки, пов'язані з авіакатастрофою на аеродромі Скнулів. Про це повідомив секретар Ради національної безпеки й оборони України, голова державної комісії з розслідування причин львівської трагедії Євген Марчук.

По завершенні роботи державної комісії будуть представлені її пропозиції з реформування Збройних Сил України. За словами Євгена Марчука, вони зачеплять також фінансування й оптимізацію структури ЗСУ. Проведуть і розширену колегію Міноборони, на якій проаналізують ситуацію у Збройних Силах загалом.

А тим часом розслідування триває. Першою причиною трагедії стали помилки в організації

польотів. Під час тренувального польоту в Озерному пілотам Су-27 не було доведено завдання. Їх також не проінструктували щодо особливостей аеродрому Скнулів, не було проведено генеральну репетицію польотів, попередню координаційну роботу серед організаторів шоу.

Другою причиною катастрофи стали дії пілотів, які припустилися відхилення від польотного завдання. Розшифровка даних «чорних ящи-

ків» показала, що деякі фігури робилися нижче 200 метрів висоти, граничної для виконання фігур. У той само час, зазначив Євген Марчук, пілоти не хвилювалися, коли виходили за межі зони польотів. Тому ще належить з'ясувати, чи то пілоти справді порушили пілотне завдання, чи то завдання «не було як слід доведено до їх відома їхнім безпосереднім керівництвом».

До розслідування причин трагедії запросили фахівців з Конструкторського бюро Сухого (Росія). Крім того, ще в одній лабораторії проведуть повторне відтворення польоту й розшифровку

показань усіх приладів, повідомляє «Інтерфакс-Україна».

Тим часом, за інформацією прес-служби Міністерства оборони України, глава військового відомства генерал армії Володимир Шкідченко видав наказ про зарахування до військових вузів поза конкурсом дітей, чий родич загинув або постраждав під час трагедії. З чотирнадцяти потенційних кандидатів лише четверо вирішили стати військовими — трое юнаків і одна дівчина. За результатами співбесіди, психологічного й медичного обстеження їх зарахують до обраних ними навчальних закладів.

ДО ДНЯ НЕЗАЛЕЖНОСТІ

■ Одеса

Порти нарощують потужності

На 22,5 відсотка більше, ніж за відповідний період минулого року, переробили нині вантажів порти Одещини. Зростання досягли всі гавані регіону: Ізмаїльський порт — на 58 відсотків, Одеський — на 29,8, Усть-Дунайський — на 28,8, Ренійський — на 28,2, Білгород-Дністровський — на 19,2, Южний — на 15,5, Іллічівський — на 2,2. У загальному обсязі вантажопереробки експорт становив 52,7, транзит — 40,7, імпорту — 3,8 відсотка. Під вантажно-розвантажувальні операції до гаваней заходять переважно іноземні судна: 3288 із загальної кількості 5425 суден.

Від Слобідки до Пересипу

В Одесі щойно відкрито новий трамвайний маршрут №22, що зв'язав центр Слобідки з Херсонським сквером та Пересипськими мостами. Його впроваджено на прохання мешканців Слобідки, багато хто з яких працює на підприємствах Пересипу й Лузанівки, куди добиратися досі було дуже незручно. З другого боку, всім, хто того потребує, легше стало діставатися до розташованих на Слобідці численних лікувальних установ.

На реконструкцію Міського саду

Благодійницький марафон, кошти від якого спрямували на реконструкцію Міського саду, відбувся в Одесі. Дали концерт відомі артисти. Серед них — Михайло Жванецький та Олег Филимонов. У кількох місцях відкрито пункти, де всі бажаючі можуть внести пожертвування на реконструкцію та благоустрій улюбленого багатьма місця відпочинку, розваг і зустрічей.

Запросила «Українська ласунка»

Магазин-кафе «Українська ласунка» щойно відкрито на вулиці Новосельській. Перші відвідувачі були приємно вражені інтер'єром просторої зали, прикрашеної предметами українського народного побуту. Сподобалися і смачні страви української національної кухні. Аби здешевити їх, дирекція нового закладу уклала прямі договори на поставку харчових продуктів із сільгосппідприємствами, фермерськими господарствами та переробними й харчосмаковими заводами і фабриками регіону.

До Тараса

На нараді лідерів обласних організацій Народного руху України, партії «Реформи і порядок», партії «Батьківщина», Молодіжної партії, Української партії, а також молодіжної коаліції блоку «Наша Україна» прийнято рішення про проведення 24 серпня, у День незалежності України, спільного мітингу біля пам'ятника Т. Шевченку. Йтиметься, однак, заявили учасники домовленості, не тільки про святкову історичну подію, а й про проблеми, з якими зіткнулася незалежна Україна, повідомляє наш власний кореспондент Георгій ВОРОТНЮК.

ФОТОФАКТ

В автономному краї Косово пройшла ротація українських миротворців Польсько-Українського батальйону у складі міжнародних миротворчих сил КФОР.

На знімку: українці в гостях у сім'ї сербів.



Фото Дмитра ШКУРКА (Україноформ).

СУСПІЛЬСТВО

ФОТОФАКТ

Учора православні святкували медовий Спас і розпочали двотижневий Успенський піст.



Фото Юрія ВЕНГЕРЕЩА

Це був лише початок. Ханжонков заснував фірму з продажу кінострічок, а згодом — власну студію, де до революції було відзнято майже 300 картин. Олександра Олексійовича можна назвати геніальним менеджером і продюсером, однак у соціалістичній державі його талант був непотрібний. Наприкінці 20-х років у фільму Ялтинської кіностудії Ханжонков подав пропозицію про «переведення чорно-білого зображення у колір за допомогою різних технічних засобів». Проект підняли на сміх...

Із Донбасом прізвище першого вітчизняного кінопромисловця стали пов'язувати відносно недавно. Тривалий час його вважали уродженцем нинішньої Ростовської області Росії. Та краєзнавці уточнили: майбутній засновник студії і кінотеатрів народився 8 серпня 1877 року в селі Ханжонкове, на території теперішньої Макіївки. Саме тут жила родина збіднілого поміщика, відставного козака-офіцера Олексія Ханжонкова. Його прізвище увічнене в назві одного із се-

лищ Макіївки, хоча переважна більшість його мешканців навряд чи знають нині про славетного земляка.

Минулого тижня під егідою Донецької обласної ради святкували 125-річчя з дня народження Олександра Ханжонкова. Делегації кінематографістів України та Росії «пішли в народ»: на творчих зустрічах, а то й просто на вулицях Макіївки можна було зустрітися із Тамарою Сьоміною, Іриною Алфьоровою, Миколою Ояліним, Олегом Стриженовим тощо.

Гості-кінематографісти відвідали «родинне гніздо» Ханжонкових, відкрили меморіальну дошку на будівлі однойменної залізничної станції, заклали пам'ятний камінь і посадили дерева в селищі Нижня Кринка. Мабуть, такого «культурного десанту» ця околиця Макіївки ще не бачила. Святку-

вання продовжилося в Краматорську, на батьківщині славетного актора Леоніда Бикова.

Історичну тематику фестивалю вибрали не випадково. Адже наш земляк був неперевершеним саме у висвітленні минулого. Його «Облога Севастополя» мала шалений успіх, а цар Микола II саме після перегляду цієї стрічки обклав кіно податками — прибутковість нового виду мистецтва була очевидна. Москвичі також привезли з собою сценарій художнього фільму про Олександра Ханжонкова: картина чекає на свого спонсора. Не виключено, що серед сучасних донецьких підприємців знайдеться талант, гідний першого вітчизняного кінопромисловця. І тоді епізоди з життя земляка оживуть на великому екрані.

Ліна КУЩ.

## Замість війни — співпраця

ПЕРЕГОВОРИ

За підсумками переговорів між президентами України і Росії росіяни зобов'язалися скасувати мито на імпорту з України труб з чорних металів. Про це повідомив заступник держсекретаря Міністерства економіки та з питань європейської

інтеграції України Володимир Стеценко.

У свою чергу, в Україні буде скасовано постанову уряду про введення спеціального мита на імпорту окремих російських товарів.

Якби ці постанови ввели в дію, це негативно вплинуло б на товарообіг між двома країнами.

Водночас, зазначив В. Стеценко, домовленості про квотування експорту українських труб залишаються в силі. За його інформацією, у жовтні 2002 року плановано провести україно-російські консультації щодо майбутніх умов експорту українських труб у Росію, інформує УНІАН.

## Довкілля поліпшиться. За три роки

ЕКОЛОГІЯ

У Косівському районі Івано-Франківської області реалізовуватимуть програму місцевих екологічних дій. Її впроваджуватиме Інститут сталих спільнот США та Ініціативний центр сприяння активності й розвитку громадського почину «Єднання» (Київ) за фінансової підтримки Регіональної місії Агентства США з міжнародного розвитку в Україні, Білорусі та Молдові.

Косівська територіальна громада — одна із семи в Україні, яка виборала

право на проведення програми серед 115 конкурсних проєктів. Нині

тут найбільшим екологічним лихом є забруднення навколишнього середовища твердими побутовими відходами, низький рівень екологічної свідомості населення та нещадна вирубка лісів. Розв'язати ці проблеми беруться за допомогою програми місцевих екологічних дій, розрахованої на три роки, повідомляє УНІАН.

## У Сорочинці — на ярмарок!

ТРАДИЦІЇ

Віднині Сорочинський Ярмарок, офіційне відкриття якого відбудеться 22 серпня, проводитиметься під патронатом адміністрації Президента України. З 1999 року — після здобуття статусу «національний» — ярмарок щороку набуває нових масштабів і розмаху.

600 суб'єктів господарювання з 18 областей України, а також із Росії, Білорусі і Молдови, візьмуть участь у торгах (торік було 290). Проте заявки на участь ще надходять. Можливо, територію — а це 16,1 га — буде збільшено. Очікується півтора мільйона відвідувачів. Турагентства організовуватимуть прямі рейси з Києва. До речі, швидкісний експрес Київ—Харків зупиняється в Миргороді.

Про це повідомив на прес-конференції віцепрем'єр-міністр України Леонід Козаченко, який очолив Координаційний комітет з підготовки та проведення національного Сорочинського ярмарку-2002. Генеральний розпорядник — НК «Експоцентр України».

...Уже на світанку 21 серпня ятки, вантажівки і вози заповнять головну ярмаркову

площу — Жабокрипський майдан. Традиції не змінюються — тут продаватимуть усе. Від автомобілів до опішних макітр. Не встигнеш купити сорочки, вишиті майстринями з Диканьки і Полтави, знову спокуса — знамениті за кордоном решетилівські килими і гобелени! А розписані горщики, глиняні «півники» і «поросята» — самі просяться до рук. З усіх боків вигуки «Вареники, миргородські вареники!», «А кому полтавських галушок?» розпалюють апетит, як у гоголівського Пашока.

Організатори для популяризації вітчизняного виробника запровадили номінації: «Краще торгове ім'я», «Відкриття Сорочинського ярмарку», «Товар поза конкуренцією» тощо. Готують відзнаки для представників малого бізнесу, приватних підприємств.

Щодня ярмарок відвідуватимуть гоголівські герої. До веселої Хіврі, хитрої Солохи, пристакуватого кума та дяка цього разу приєднається закохана парочка — юна Парася і козак Гришко із «Ярмаркової ночі у Великих Сорочинцях» у виконанні артистів Полтавського обласного театру імені М. Гоголя.

І на завершення свята — 25 серпня — у сутінкову ніч злетять яскраві рощочки святкового феєрверка...

Людмила ОПАНАСЕНКО.

ТЕНДЕНЦІЇ

## Енергетиків перевірятиме прокуратура

Прокуратура Запорізької області розслідує кримінальну справу за фактом порушень, допущених службовими особами ВАТ «Запоріжжяобленерго» при купівлі програмного забезпечення й автоматизованих систем обліку електроенергії для побутових споживачів.

За словами комерційного директора підприємства Валерія Безлепкіна, справу порушено за фактом зловживання, а не проти конкретних осіб. Він зазначив, що обласна прокуратура вилучає документи для перевірки підприємства. І нагадав, що «Запоріжжяобленерго» інкримінується необґрунтоване витрачання 80 млн. грн. при купівлі автоматизованих систем, що заперечує керівництво «Запоріжжяобленерго».

Правоохоронці мають встановити, чи мали місце факти зловживання службовим становим і легалізації грошових коштів, отриманих злочинним шляхом службовими особами ВАТ.

До слова, Національна комісія регулювання електроенергетики (НКРЕ) застосувала санкції до «Запоріжжяобленерго», знизивши з 1 липня тарифи компанії на передачу електроенергії у зв'язку з фактами нецільового та неефективного використання коштів, встановлених перевіркою «Запоріжжяобленерго» робочою групою з НКРЕ, ГоловКРУ, ДПАУ, Мінпаливенерго, Держкомзв'язку, Мінекономіки та СБУ.

Згідно з висновками робочої групи, компанія необґрунтовано витратила 80 млн. грн. Перевіркою також встановлено, що обленерго здійснило в 2001 році сумнівні операції з цінними паперами на суму 57 млн. 489,2 тис. грн. Крім того, «Запоріжжяобленерго» закупило без погодження з НКРЕ програмне забезпечення SAP R/3 на суму 3 млн. дол., Smart Util Energi на 2 млн. 748 тис. дол., програму MikroSCADA вартістю більш як 2 млн. дол. Компанія також перевищила на 20 млн. грн. витрати на придбання оптичного кабеля і прокладку оптико-волоконної лінії зв'язку. Таким чином, перевірка робочої групи підтвердила встановлені раніше НКРЕ факти здійснення компанією не передбачених у затверджених тарифах витрат, що істотно вплинуло на результат фінансової діяльності компанії в 2001 році (збитки становили 60 млн. грн.), — передає УНІАН.

КОНКУРСИ

## Прийдуть в екіпажі... дівчата

Нинішнього року вперше в історії вузу абітурієнтками Одеської державної морської академії стали дівчата. Більшість із 18 зарахованих студенток опануватимуть спеціальності «Транспортне право» та «Радіоелектронні прилади, системи і комплекси», а одна з прийнятих навіть стане судноводієм. Схоже, керівництво академії геть відкинуло стару прикмету щодо жінки в морі, повідомляє наш власний кореспондент Георгій ВОРОТНЮК.

ФОТОФАКТ

У Луганську відбувся матч з американського футболу між місцевою командою «Луганські барси» та любительською командою із Каліфорнії (США). Перемогли американці, але наші спортсмени набули необхідного досвіду.

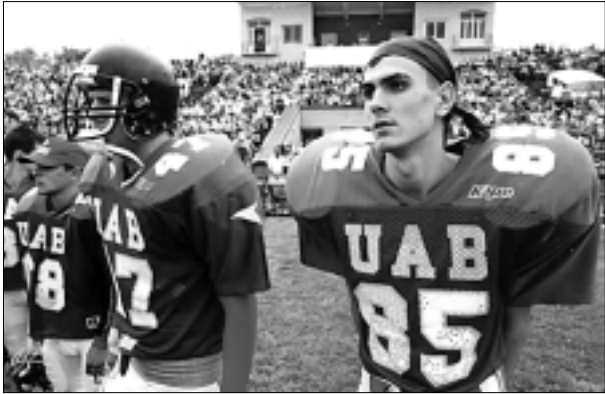


Фото Вадима ЛІСНОГО (Укрінформ).

СПОРТ

## Лише результати

Футбол. Ліга чемпіонів. Третій кваліфікаційний раунд. Перші матчі. «Генк» (Бельгія) — «Спарта» (Чехія). 2:0. «Фейєноорд» (Нідерланди) — «Фенербахче» (Туреччина). 1:0. «Маккабі» (Ізраїль, Хайфа) — «Штурм» (Австрія). 2:0. «Боавішта» (Португалія) — «Осер» (Франція). 0:1. «Апоел» (Кіпр) — АЕК (Греція). 2:3.



Київ тисне на педалі, молотячи ними повітря

Після чергового раунду переговорів, що завершився в Києві, позиції України та РФ з питань власності колишнього СРСР за кордоном залишилися майже незмінними. Проте, за словами високопоставленого чиновника з російського МЗС (який захотів бути неназваним), «на переговорах зроблено істотний внесок у підготовку міжурядової угоди про врегулювання питань правонаступності стосовно зовнішнього державного боргу та активів колишнього СРСР».

Щоправда, як з'ясувалося, йдеться лише про гіпотетичну передачу «деяких об'єктів нерухомості за кордоном у власність України». Як вважають у Москві, битву за нерухомість колишнього СРСР за кордоном та інші активи Київ програв ще 1994 року. Тоді прем'єр-міністр України Віталій Масол підписав міжурядовий документ, згідно з яким Росія приймає зобов'язання щодо виплати частки зовнішнього боргу України, а Україна, у свою чергу, передає частку своїх активів РФ. Цей документ в історію україно-російських міждержавних відносин увійшов як «нульовий варіант». Нагадаємо, Верховна Рада цю угоду не ратифікувала, проте в червні 1999 року, коли особливо ускладнилися «газові проблеми» між Москвою та Києвом, тодішній прем'єр Валерій Пустовойтенко підписує протокол за підсумками засідання Змішаної українсько-російської комісії із співробітництва, в якому зазначено: «Необхідно

швидше ратифікувати угоду 1994 року про так званий нульовий варіант».

У Росії люблять цитувати спільного «обмінного» листа, підписаного 1993 року нинішнім Президентом України Леонідом Кучмою і головою Паризького клубу Ж. К. Тріше, де йдеться, що «Паризький клуб не має претензій до України щодо оплати нею частки боргу СРСР до моменту врегулювання цього питання між Україною та Росією». Московські експерти із зовнішньополітичного відомства цитують і слова покійного голови Нацбанку України Вадима Гетьмана, сказані ним у 1997 році: «Київ упустив свої можливості в розв'язанні проблеми правонаступництва». В Москві також вважають, що українська сторона, «педалюючи» проблему активів і нерухомості СРСР за кордоном, займається політиканством і ототожнює Радянський Союз з нинішньою Росією, забуваючи про те, що впродовж десяти років РФ успішно обслуговува-

ла борги колишньої радянської імперії. Лише 2001 року за зовнішнім боргом, за словами міністра фінансів Олексія Кудріна, «Росія виплатила 14,05 млрд. доларів». А підписання та лобювання високопоставленими українськими чиновниками «нульового варіанта» визначалися економічними причинами. Свого часу Леонід Кучма, передаючи угоду до Верховної Ради на затвердження, в пояснювальній записці вказував на потребу ратифікації і підкреслював, що «тяжка економічна ситуація, неспроможність України обслужити 16,37% боргу СРСР і той факт, що РФ є основним кредитором» робить необхідним піти на угоду з Москвою.

Проте не тільки експерти, а й будь-який

розсудливий обиватель розуміє, що після розвалу СРСР за кордоном залишилися нерухомість і власність, якими сьогодні користується Росія і ціна яким не мільярди, а трильйони доларів. Адже це не тільки посольські будівлі та консульські представництва, а й банки, культурні центри, промислові підприємства, монастирі, а головне — безцінна земля в найдорожчих і найпрестижніших містах світу. Наприклад, посольство РФ в Італії розташоване в центрі Рима на території у сотні гектарів землі (так звана «Російська вілла»), а в Берліні Росії сьогодні належать цілі квартали вулиць з капітальними фешенебельними палацями і маєтками.

**Віктор ТИМОШЕНКО.**  
Москва.

Зрозуміло, що вище наведено російське бачення проблеми. Воно цілком чітке і ясне: Київ, за великим рахунком, нічого з бажаного не отримує, а всі ці переговори не що інше, як чистісінька політика. Яка точка зору української сторони і чого, власне, хочуть добитися наші дипломати, невідомо. Чиновники мовчать. «Учасники переговорів з питань нерухомості СРСР за кордоном обговорили питання передачі Україні низки об'єктів, що раніше належали Радянському Союзові, а також міжнародно-правову базу і механізм такої передачі», — повідомив на брифінгу радник прес-служби МЗС України Сергій Довбешко. За його словами, з огляду на домовленості про активізацію переговорного процесу, плановано до кінця 2002 року провести ще кілька раундів переговорів. Можливо, однак, що та нерухомість, на яку розраховує Київ, дешевша, ніж витрати на так званий переговорний процес?

Ідея консорціуму почала втілюватися

(Початок на 1-й стор.).

— Угода матиме рамковий характер, про це вже можна точно казати, і передбачатиме створення консорціуму в принципі, — повідомив В. Кириняченко. За його словами, після цього розробкою деталей займуться конкретні відомства і компанії з обох сторін. Він нагадав, що за підсумками російсько-української зустрічі на вищому рівні, яка відбулася минулого тижня в Москві, вирішено підготувати

остаточний проект угоди до 7 жовтня. Одне з основних питань нині — як поєднати створення консорціуму із заборонаю на приватизацію газотранспортних об'єктів в Україні, що закріплена в українських законах. В. Кириняченко нагадав, що Росія наполягає на рівній участі обох сторін у консорціумі, тоді як, на думку Києва, контрольний пакет (50% плюс одна акція) має належати українській стороні.

Результат «рекламної кампанії»

Африканські держави Ангола, Ботсвана і Південно-Африканська Республіка зацікавлені у придбанні українських радіолокаційних станцій «Кольчуга» і 36Дб. Про це «Українським новинам» повідомили в прес-службі МЗС України. Запевнивши, що можливі переговори про продаж України вестиме з урахуванням усіх міжнародних обмежень, накладених на торгівлю зброєю. «Будь-які переговори можливі

за умов повного дотримання вимог ООН, які стосуються торгівлі такою технікою, а також світових режимів поширення», — заявив радник прес-служби Сергій Довбешко. Раніше масмедіа закидали офіційному Києву постачання РЛС «Кольчуга» в Ірак усупереч санкціям ООН. Доказів цього ані ООН, ані Сполучені Штати не знайшли. Проте, як видно, рекламу українській зброї ця історія зробила.

Ми знову житниця Європи?

Представники Європейського союзу підтверджують, що ЄС не запроваджуватиме обмежувальних заходів щодо імпорту продовольчого зерна зі східноєвропейських країн, в тому числі і з України. Про це повідомив на прес-конференції віце-прем'єр-міністр України Леонід Ко-



Фото АП.

Генеральний секретар організації ФАТХ на Західному березі річки Йордан Марван Баргуті постане перед ізраїльським судом. Йому висунуто обвинувачення у співучасті у вбивствах та належності до терористичної організації. Ізраїльська влада вважає, що Баргуті несе пряму відповідальність за акції палестинських підричників-самогубців. Сам обвинувачений і його адвокати це заперечують. Вони заявляють, що їхній підзахисний є політичним в'язнем, якого змушують брати участь у показовому процесі.

Суд призначено на 5 вересня. Марвана Баргуті було заарештовано під час вторгнення ізраїльських військ на Західний берег у квітні цього року. Якщо його визнають винним, йому загрожує довічне ув'язнення.

Свого металу в США замало

Адміністрація президента США Джорджа Буша оголосила про виключення 37 видів металопродукції зі списку товарів, ввезення яких в країну обкладається захисним митом у розмірі до 30%. Це стосується і металопродукції з України. Про це повідомлено на офіційному сайті Департаменту торгівлі США. Згідно з повідомленням департаменту, ці товари виключено зі

списку, тому що американські виробники не в змозі задовольнити наявний на них у країні попит. У повідомленні також зазначено, що президент США своїм розпорядженням продовжив до кінця серпня 2002 року термін, до якого зацікавлені сторони можуть подавати заявки в департамент на виключення зі списку інших видів металопродукції, що обкладаються митом.

ХРОНІКА. ФАКТИ. ПОДІЇ

Стихія не відступає

■ Прага

Учора столиця Чехії залишалася в полоні паводку, який уже називають найсильнішим за останні 500 років. Влада продовжувала евакуацію мешканців, велися роботи із захисту історичного центру міста. Від паводку постраждали і багато районів Австрії, Німеччини, Румунії, стихія розгулялася також у Непалі, Індії та Бангладеш.

■ Берлін

Напруженою залишається ситуація у ФРН. В найважчому стані опинилися Саксонія і Баварія. У столиці Саксонії Дрездені вчора побував канцлер ФРН Герхард Шрöder. Крім поліції, пожежної служби, німецької служби технічної допомоги та німецького Червоного Хреста, до рятувальних робіт в різних землях ФРН залучено 1,5 тис. військовослужбовців бундесверу. Надзвичайний стан діє у Дрездені і ще в 14 адміністративних районах Саксонії, охоплюючи весь лівий берег Ельби. За різними даними, у ФРН за дві доби повені загинуло більш як 10 осіб, стільки ж пропало безвісти і близько 30 тисяч евакуйовано. Нинішня повінь — найбільша в Німеччині за останні 48 років.

■ Тегеран

Унаслідок сильної повені на північному сході Ірану загинуло щонайменше 35 осіб, передає національне агентство новин ІРНА. Як повідомив мер міста Гелікеш (провінція Голестан) Ебрагім Карімі, загиблими вважаються не менш як 35 людей, тіла 17 знайдені. Пропав пасажирський автобус, в якому були люди. 20 сіл залишилися без питної води, 80 — без електрики.

■ Сеул

Переговори продовжать військові

Представники Південної Кореї і КНДР домовилися про проведення в найближчому майбутньому переговорів між військовими відомствами двох країн. На консультаціях, що завершилися вчора, було також прийнято рішення про відбудову залізниці, яка зв'язує дві Кореї. Як повідомляє південнокорейська телекомпанія YTN, сторони також вирішили відновити дискусії з економічних питань і з проблеми возз'єднання розділених сімей.

■ Москва

Зустріч на тлі розбіжностей

Президенти Росії та Білорусі Володимир Путін і Олександр Лукашенко зустрілися вчора в Москві. Зустріч пройшла на тлі охолодження російсько-білоруських відносин. У червні Путін піддав критиці спроби Білорусі домогтися рівних економічних прав у майбутньому Союзі двох країн. А Білорусь нещодавно позбавила ефіру дві російські радіостанції, звинувативши їх в упередженому ставленні до політики Мінська.

■ Ісламабад

Президент пригрозив ісламістам

Учора в Пакистані святкували День незалежності. Виступаючи з промовою, президент країни Первез Мушарраф різко критикував ісламських екстремістів. Згадуючи недавні теракти в різних районах Пакистану, Мушарраф сказав, що незалежна меншість шантажує всю країну, намагаючись нав'язати іншим своє спотворене розуміння ісламу. За словами президента, напади на іноземців і християн — ганебні акти, а смерть безневинних людей лише заплямувала репутацію країни в очах решти світу. При цьому Мушарраф зазначив, що у влади є довгочасна стратегія боротьби з екстремістськими групами.

На фото: Первез Мушарраф з дружиною під час святкових заходів.



Фото АП.

За повідомленнями кореспондентів «ГУ» та зарубіжних інформагентств.



Фото Юрія ВЕНГЕРЕША.



► SOS!

## Де ви, добрі люди?..

У квітні цього року несподівано тяжко захворіла моя двадцятирічна дочка Оксана Трохимчук. Після тривалого лікування в Овруцькій районній і Житомирській обласній лікарнях Оксану направили на обстеження в Інститут серцево-судинної хірургії при Академії медичних наук України. Вчені дійшли висновку, що в неї інфекційний ендокардит з ураженням аортального клапана.

Оксані потрібна термінова операція, за яку негайно маємо сплатити 8900 гривень. Крім цього — за кров, нитки — більш як 3 тисячі гривень. У мене немає таких грошей. Як бути? Порадьте мені, як урятувати дочку. Може, знайдуться добрі люди і допоможуть? Кошти можна перерахувати в Ошадбанк України: 2946, м. Овруч, МФО 371148, код 02759381, р/р 29094200610000 на рахунок 85831 для Трохимчук Оксани Володимирівни (на лікування).

Катерина ПОВАР.

Гуничі Овруцького району  
Житомирської області.

## Невже так важко дім добудувати



Я інвалід І групи. Живу з дочкою, яка не працює, і двома онучками (старша також інвалід ІІ групи) в старій аварійній хаті. Поряд будуюмо нову: вже накрили дах, залишилися внутрішні роботи. Та не вистачає сил і грошей.

Невже жодна людина не відгукнеться на нашу біду і не допоможе мені, дочці та онучкам добудувати хоча б дві житлові кімнати будинку? Буду дуже вдячний.

Степан КЛИЩ.

Реклинець  
Сокальського району  
Львівської області.

# Дванадцяттеро дітей «княгині» Ольги

► Рукавичка

**Порівняння з древньоруською матір'ю-княгинею не випадкове. І не тільки тому, що з Ольгою Онисимівною Письменною зустрілися ми саме в день її покровительки — рівноапостольної святої княгині Ольги...**

**Лариса, Оксана, Василь, Руслан, Андрій, Артем...**

Двері відчинила чорнява жінка з малюком на руках. Спершу подумала, що це котрась із невісток господині. Та це була вона сама — з гордою поставою, підтягнута, усміхнена:

— У нас невелике свято — прийшли в гості Руслан та Андрій з дружинами і дітьми, — запросила до світлиці.

Помешкання багатодітної родини просторе. Дві квартири об'єднали в одну, і по шести кімнатах та коридорах можна було, як кажуть, хоч конем гасати. Принаймні дванадцятьом дітям, які росли в цій оселі, було не тісно. Тепер онуки граються тут залюбки.

Ольга Онисимівна розповіла, що з Василем Михайловичем вони в шлюбі вже 32 роки. Побралися, коли обом виповнилося по вісімнадцять. Це було після закінчення технікуму. Відтоді вони не розлучалися ніколи. Хіба що коли молодого чоловіка призвали до армії. Тоді Ольга з маленькою Ларисою жила в селі, у Василевих батьків. І нині вона з вдячністю згадує материнську науку свекрухи, Валентини Несторівни, добре слово свекра, Михайла Денисовича.

Повернувся Василь зі служби — народилася Оксана, за нею — Василько. З трьома дітьми подружжя переїхало до Черкас. Щоб одержати квартиру і мати добрий заробіток, Василь Письменний пішов працювати бульдозеристом на новобудову, комбінат «Хімволокно». Ольга на роботу влаштуватися не встигла — народився Руслан. За ним — Андрій. Через рік — Артем. У цей час Письменні одержали омріяне житло, і молода мама відчула себе справжньою господинею. Особливо щасливими почувалися діти...

**...Люда, Євген, Юля, Саша, Ярик, Стасик**

Ця малеча народилася у новій квартирі. Коли на роботі у Василя Михайловича запитували, скільки в нього і якого року народження діти, він на одному подиху «випалював» імена всіх своїх синів і дочок. Колеги дивувалися: і як ти, мовляв, Михайловичу, всіх їх пам'ятаєш «на зу-



бок»? Он у декого двоє, і не згадають, коли вони народилися. Та головне, додавали, як ти їм усім з Ольгою лад даєш? На що Письменний незмінно відповідав: «А ви прийдіть подивіться...»

Звичайно, давати раду малечі було нелегко. Однак, як у всіх багатодітних родинах, старші допомагали молодшим. Куховарити, прибирати вміли не тільки дівчатка, а й хлопчики. І Ольга Онисимівна пішла працювати листоношею. Хоча й невелика, та все ж добавка до чоловікової зарплати. Їй подобалося працювати на пошті. Завжди між людьми і газету яку хочеш можна пе-

реглянути. Тепер ось Юля хоче замінити маму. Але спочатку вона піде вчитися — на оператора поштового зв'язку. Артемко став кухарем. Вчиться на машиніста електровоза Євген.

— Незчулася, як повиростали діти, — щиро ділилася «найбагатша жінка Черкас». — Найстарший, Ларисі, вже 31 рік. У неї дві доньки. Коли ходила з меншою, Лариса разом зі мною потрапила у пологовий будинок. Я народила «мизинчика» — Стасика, а Лариса — дівчинку. Назвали її Олею...

Мешкає Лариса на батьківщині Письменних, у мальовничому селі Красноставці Маньківського району.

— Вона дуже гарна господиня, — з гордістю похвалилася Ольга Онисимівна. — На храмове свято, на Покрову, ми завжди їздимо до неї гостювати. Лариса за фахом тістобор — тож пече паляниці, як сонце... А пироги — пухкі та рум'яні...

Оксана вийшла заміж за військового і мешкає у Хмельницькому. Руслан, Андрій та Людмила також мають свої сім'ї, як усі одружені Письменні, дітей. Вони — часті гості батьків, бо живуть в обласному центрі. Дома залишилися школярі: Юля, Саша, Ярик, Стасик та «працюючий парубок» Артем. Усі — надійні мамині помічники. Удома і

на дачній ділянці, котру купили «для виживання»...

## «Колишня» Мати-Героїня?

Василь Михайлович та Ольга Онисимівна не скаржилися на нестатки. Почуття гордості, притаманне обом, не дозволяло. Вони дали життя дванадцятьом дітям — вони й зобов'язані турбуватися про них. Таке переконання подружжя.

Інакше розмірковувала про проблеми материнства і дитинства у нашій країні голова обласного об'єднання багатодітних сімей В. Чорновіл.

— Народити і виховати п'ятьох, десятих і більше дітей — це великий громадянський подвиг, — доводила Валентина Андріївна. — За часів Союзу багатодітних матерів нагороджували медалями «Материнство», орденами «Материнська слава» трьох ступенів, надавали почесне звання Матері-Героїні. Ольгу Письменну в 1990 році вшанували цим найвищим званням. Має вона й ордені всіх трьох ступенів. Однак посвідчення на ці нагороди, видані ще органами влади СРСР, не підкріплені нині жодними підписами. Навіть у громадському чи приміському транспорті. Уявіть собі, матері, щоб поїхати з п'ятьма дітьми на дачну ділянку, потрібно викласти половину своєї зарплати... У нашому обласному об'єднанні — 9 тисяч багатодітних родин, в яких виховуються більш як 30 тисяч дітей. Вони щодня наражаються на такі проблеми.

Гірко було слухати ці слова. І що більше Валентина Андріївна розповідала про жалюгідне становище багатодітних сімей (а більшість із них дружині і роботящі), то прикріше ставало за нашу державу. За чоловіків-політиків, і особливо за жінок-політиків, котрі лиш на словах уболюють за демографію України. Бо як розцінити те, що за роки існування незалежної України досі не засновано жодної державної відзнаки української Матері? Нема бажання у можновладців підтримати її ні матеріально, ні хоча б морально. Звичайно, не можна заплюшувати очі на те,

що чимало родин, у яких підрастає багато дітей, неблагополучні. Але скільки таких, як Письменні, —добрих, згуртованих, працелюбних! Пригадаймо, скільки разів нам доводилося бачити помпезні віншування нагородами і «золотими фортунами» одне одного державних мужів, бізнесменів, громадських діячів, спортсменів. І жодного разу — Матері...

Крім морального, є тут й інший бік справи. У Законі «Про пенсії за особливі заслуги перед Україною» багатодітних матерів таки включено. На жаль, як вдалося з'ясувати в органах соціального забезпечення, ця надбавка не відіграє значної ролі у підвищенні пенсій. Якщо, до прикладу, нині більшість із них одержує пенсію за віком десь 80 гривень, то надбавка «за особливі заслуги» становитиме лише 20—25 гривень. Хіба таку пенсію за щоденну, невтомну працю рук і серця заслужила Ольга Онисимівна Письменна, котра виховала дванадцятьох гарних, здорових, роботятих дітей? Цих копійок не вистачить навіть, щоб пригостити маленьких онуків, котрі прийдуть у гості до бабусі. Не кажучи про маленькі подарунки на їх день народження...

## Замість післямови

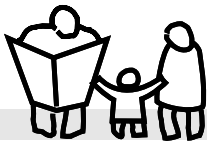
Про зрілість суспільства, про моральність влади судять з того, як вони піклуються про матерів, дітей, інвалідів, старше покоління. На жаль, нашій державі, її поводитирям ще довго йти до цивілізованих законів, до усвідомлення не на словах, а на ділі, високих людських цінностей. Але хоча б вони починали робити перші кроки...

Лідія ТИТАРЕНКО.

Черкаська область.

**На знімку:** у «княгині» Ольги немає ордена, названого ім'ям її великої покровительки. У неї є діти та онуки. На жаль, зібрати всю славу родину Письменних не вдалося — декотрі того вечора працювали, декотрі перебували за межами міста.

Фото автора.



# «Тату, вищий... «Маалокс»!»

## Школа виживання

**Пам'ятаєте цю фразу з рекламного ролика ліків? Так і хочеться бігти до аптеки і принести своєму татові еліксир від нервів, печії або простатиту. Ну якщо цьому теле-татові все допомагає, то чим мій гірший?**

На всі ці «солпадеїни», «но-вопасіти» та інші радощі життя, що їх нам намагаються «усучити» з екранів телевізорів, клеє багато хто, не звертаючи уваги на тихе нагадування рекламодавців про те, що перш ніж бігти до аптеки, непогано було б проконсультуватися з лікарем.

Дивовижна річ: коли наше чудове джерело інформації дає збої (зникає звук, колір або йдуть смуги), ми неодмінно викликаємо телевізійного майстра. Але коли розладнюється власний організм, нам жоден «майстер» не потрібний. Лікуємося самі. Приміром, одна моя знайома всі недуги лікує антибіотиками: болить горло — ампіцилін, кашель — ампіцилін, грип — ампіцилін, жіночі проблеми — ампіцилін. Коли її чоловік поранив вилками ногу, то натомість щоб, як порадив знайомий лікар по телефону — звернутися до травмопункту і зробити йому протиправцевий укол, практична пані з вищою інженерною освітою дала йому випити відразу кілька таблеток... Так, ампіциліну. З таким

же ефектом можна було б напоїти його зеленкою. Втім, якби хтось компетентний з її точки зору порадив би їй це, то довелось б бідолашному ковтати й зеленку. А хто для таких людей компетентніший? Лікар? Ні, певніше сусідка, в якій чоловік два роки тому прибив палець молотком. Ось той метод лікування дуже може підійти і для пораненого вилками.

І тільки коли в людини зникне і «звук», і «зображення», родичі тремтячою рукою все-таки викликають «швидку». «Швидка» приїжджає і розводить руками: мовляв, де ви раніше були.

А раніше 9 із 10 наших співгромадян лікувалися самі. Навіщо йти до лікаря, коли голова болить? Випиваєш анальгін, а не допомагає — спазмалгон, не допомагає — но-шпу, не допомагає... нічого. Збільшуємо дозу всіх раніше випитих таблеток удвічі: трохи нудить, зате голова вже перестала боліти. Потім знайомі та друзі розводять руками і охають: який молодий і інсульт! Звідки?!



В Україні, Росії, Болгарії і Румунії найвищий в Європі рівень смертності населення від серцево-судинних захворювань. У США, Японії та деяких країнах Західної Європи цей показник найнижчий. Свій висновок група швейцарських учених зробила на основі аналізу даних Всесвітньої організації охорони здоров'я. Причина, через що ми попереду всієї Європи, — не лікували і «самотужки» лікували гіпертонію, хвороби серця, нирок тощо.

Вчені вважають, що знизити ризик виникнення таких захворювань можна завдяки вживанню рослинної їжі, здоровому способу життя та... поліпшенню медичного обслуговування. Останнє від нас, скажемо, не зовсім залежить. Утім, якщо піднатужити тих самих радників, які знають, коли зеленку, а коли марганцівку треба випити, щоб біль у спині тимчасово відступив, то завжди можна знайти з десяти бо-дай одного хорошого і добро-совісного лікаря, котрий

пам'ятає не тільки ім'я Гіппократа.

Правильно кажуть, що сьогодні хабарів не бере тільки той, кому їх не дають. А серед самих ескулапів побутує жартливий вислів: даром лікуватися — лікуватися дарма. Але якщо ви ризикуєте власним здоров'ям чи здоров'ям своєї дитини, потрібно не тільки мати що дати «на лапу», а ще й точно знати, кому дати.

Провести «маркетинг» нескладно. В будь-якій поліклініці чи клініці ви знайдете братів і сестер по нещастю. Знайдіть час вислухати кілька сповідей. Скористайтеся їхнім гірким досвідом і постарайтеся не повторити помилок. Але якщо ви все-таки натрапили на безграмотного лікаря, не ставте жирний хрест на всіх представниках цієї професії.

Втім, я трохи перебільшую стан справ. Звісно, вітчизняна медицина нині переживає не кращі часи. Але медичну допомогу має надавати фахівець. Не займайтеся самолікуванням і не пускайте хворобу на самоплив, адже потім все одно її доведеться лікувати. Тільки коштуватиме все це в десятки разів дорожче.

**Яна СТАДІЛЬНА.**  
**Мал. Віктора ПОПОВА.**

## Мільярд таблеток за одним заходом

### А як у них?

**Упершому півріччі 2002 року вживання медичних препаратів у Норвегії зросло на 11 відсотків. За цей період нацидків вікінгів використали один мільярд таблеток або інших типів медикаментів.**

У Норвегії з населенням 4,5 млн. осіб цифри ці повернули до себе велику увагу. Як показало дослідження, найбільше норвежці не шкодують грошей на препарати,

що знижують вміст холестерину, високий тиск, від астми та алергії.

Лікар Бернт Рогнлієн зазначив, що норвежські лікарі «без проблем» штампують ре-

цепти. Він вважає, що норвезька медицина дуже зав'язана на вживанні всіляких лікарських препаратів, не приділяючи належної уваги іншим методам лікування хвороб.

Такі методи в країні, звичайно, є. Поширена, наприклад, мережа магазинів «Природа», в яких пропонують натуральні продукти та ліки. Але ціни на них ще вищі.

Натуропати пропонують свою формулу «чотирьох» — не менше чотирьох фруктів треба з'їсти за день для підтримання форми. Інші рекомендують спортивні заняття, прогулянки в лісі, в горах. Але чомусь нація «товстішає» — статистика свідчить, що за останні 15—20 років чоловіки й жінки в Норвегії істотно додали у вазі.

Крім того, в Осло особли-

во помітна пристрасть молоді до куріння. Дівчата в цьому процесі значно випереджають юнаків. Складається враження, що коли дівчина не палить і не п'є пива, то їй нічого робити в кафе. Бокал пива за 10 доларів і пачка «Марлборо» також за 10 доларів на столі — це висхідний аксесуар для початку розмови двох подруг у центрі Осло.

**Яна ОСАДЧА.**

## Заріжемо смугастого

### Фрукт сезону

**Нарешті почався сезон кавунів. Ринки заповнили контейнери з великими смугастими ягодами, за товстою шкіркою яких — чудовий солодкий червоний м'якуш.**

І — справжня аптека!

Столовий кавун — цінний харчовий і дієтичний продукт. Містить цукор, що легко засвоюється, фолієву, нікотинову, аскорбінову кислоти, тиамін, мінеральні солі, клітковину. Кавун дуже корисний при захворюваннях нирок, печінки, шлунка, а також при подагрі і деяких хворобах серця. Завдяки високому вмісту заліза незамінний при анемії. Має сильну сечогінну дію, сприяє виведенню з організму лішків холестерину. Рекомендують при хронічних захворюваннях сечовивідних шляхів, цукровому діабеті, атеросклерозі, атонії кишечника.

\*\*\*

Одне погано: нелегко крізь товсту шкірку визначити, чи добрий смугастий всередині? Чи достиглий? Чи солодкий? На що слід звертати увагу, вибираючи кавун? Ось деякі правила полювання на смачну круглу ягоду.

1. Справжній кавун має бути великим! Той, що виріс у погано освітленому місці або не одержав достатньої кількості поживних речовин, завжди буде меншим за інші.

2. Колір шкірки має бути контрастним.

3. Світла пляма, на якій лежав кавун, має бути максимальною оранжевою, а не блідою.

4. Сухий хвостик у кавуна — надія, але не гарантія стиглості. Сухим має бути також місце переходу хвостика в кавун.

5. Що крупніший і легший кавун, то, як правило, достигліший.

І насамкінець проведіть дві невеликі перевірки: покладіть кавун, що вам сподобався, на одну руку, а іншою легенько поплескайте по ньому. Справжній і достиглий має резонувати — «битися» у відповідь; спробуйте проткнути шкірку кавуна нігтем указівного пальця. У стиглого кутикула тверда, як бронжилет.

А тепер — смачного!

\*\*\*

Споживають кавун у свіжому та солоному вигляді, з нього готують цукати, пастилу і мед. Якщо вас ще не залишило бажання консервувати, спробуйте такий

рецепт засолювання кавунів.

Дрібні і середні достиглі ягоди вимийте, покладіть у джечку, залийте 6—8-процентним розсолем (на 10 л води 600—800 г солі, залежно від розміру кавунів) і витримайте протягом двох днів. Потім джечку долийте таким само розсолем і поставте у погріб чи льодовник. Для прискорення бродіння кавуни рекомендують проколоти у кількох місцях гострою дерев'яною паличкою. Солоні кавуни використовують як закуски або гарнір до м'ясних та рибних страв.

**Підготувала**  
**Юлія ПОТАПЕНКО.**

**ДО РЕЧІ.** Предки кавуна — дикі рослини тропічної Африки. У Древньому Єгипті він був відомий ще 4000 років тому. До нас прийшов з Індії в період Київської Русі.

**Фото з архіву «ГУ».**



### Будьмо здорові!

## Мистецтво дотику

Масаж як важлива гігієнічна та лікувальна процедура був відомий ще у Давній Індії, Китаї, Єгипті. За благодійний вплив на організм його поцінювали та широко вживали давні греки. Сучасні лікарі також рекомендують масаж при багатьох захворюваннях і травмах.

На перший погляд, масаж (від арабського «мас» — дотик) — це поверхнева процедура, яка не зачіпає внутрішніх тканин та органів. Це не так. Насправді він чудово знімає втому і напругу, відновлює працездатність організму. А також посилює кровообіг, поліпшує живлення м'язів, ак-



тивізує обмін речовин, робить мускули пружнішими. А якщо під час масажу використовувати ароматичну ефірну олію, то й шкіра, й легені отримають чудове цілюще підживлення. Регулярний масаж поліпшує самопочуття, підвищує супротив хворобам.

Приймаючи до масажу, потурбуйтеся, щоб освітлення було м'яке і не напружувало очі, а кімнатою не гуляв протяг. Основні прийоми, що їх

відпрацьовано багатовіковою практикою, — погладження, розтирання, розминання, вдари та вібрація. А якщо у вас немає можливості потрапити до кваліфікованого масажиста, займіться самомасажем. Спочатку попрацюйте з вушними раковинами. Принесе чималу користь і кілька хвилин активного масажу стопи — справжнього атласу людського організму.

**Підготувала**  
**Уляна СОФІЙСЬКА.**



**ПЕРШИЙ КАНАЛ УТ**  
06.00 ТРК «Ера».

**ПЕРШИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ**  
09.05 Подорож у дитинство.  
09.25 Нашадкам на згадку.  
09.30 Крок до зірок.  
ТЕЛЕКАНАЛІ «ГАРТ»  
10.00 Наше військо.  
10.30 Польова пошта пам'яті.  
11.00 Формула 36,6.  
11.30 Модний час.  
12.00 Для тих, хто вдома.  
12.20 Сільський час.  
13.15 Мультифільм на замовлен-

ня.  
14.15 Нашадкам на згадку.  
14.20 «Саме той» про себе...  
15.00 Новини.  
15.15 «Пишаюсь я, що є така земля». Концерт народно-го артиста України Івана Поповича. Частина 2.  
16.10 До Дня шахтаря. Док. фільм «Шахтарські лабіринти».  
16.25 Перехрестя.  
17.00 Олімпійська слава Ук-раїни.  
18.00 Мультифільм «Спогади про майбутнє». Частина 1.  
19.00 Новини.  
19.15 Худ. фільм «Шалений день, або Одруження Фігаро». 2 серія.  
20.35 Вечірня казка.  
20.50 Вечірня молитва.  
20.55 Лотерея «Кено».  
21.00 Панорама.  
22.00 Незалежній Україні присвячується. «Сузір'я Шев-ченківських лауреатів». Концерт. Частина 2.  
23.00 ТРК «Ера».

**ДРУГИЙ КАНАЛ УТ**  
**УТ-2**  
10.00 Моя професія.  
10.50 Реальний сектор.  
11.30 Хай щастить.  
12.10 Резонанс.  
12.40 Людина і закон.  
13.20 Бізнес за правилами.

**КАНАЛ «1+1»**  
07.00 Бокс по-справжньому. Фернандо Монтіель — Пе-дро Альказар.  
08.15 Концерт Ані Лорак.  
09.10 Лото-забава.  
10.00-14.00 Програми УТ-2.  
14.00 Дісней. Мультифільм «Ка-чині історії».  
14.30 Дісней. Мультифільм «Том і Джеррі».  
15.00 Серіал «Зоряна брама».  
15.50 Серіал «Агент національ-ної безпеки-2».  
16.50 «Імперія кіно» представ-ляє. Худ. фільм «Друга кни-га джунглів. Мауглі та Ба-лу».  
18.25 Серіал «Агентство «Місяч-не сяйво»».  
19.20 Прихована камера.  
20.15 «Імперія кіно» представ-ляє. Худ. фільм «Нічого втрачати».  
22.05 Бокс по-справжньому. Фернандо Монтіель — Пе-дро Альказар.  
23.20 Нічний кінозал представ-ляє. Худ. фільм «Підзем-ка».

**ТРЕТІЙ КАНАЛ УТ**  
**КДРТРК**  
07.00 Діана Петриненко.  
07.30 Усмійка А. Демчука.  
07.40 «Хай світ пізнає Україну» із циклу «Десять кроків до світла».  
08.10 На своїй землі.  
08.40 Торговий ряд.  
08.45 Шлях до успіху.  
**«ІНТЕР»**  
09.00 Прогноз погоди.  
09.05 Прокинись і співай!  
10.00 Телефортуна.  
10.35 Уїк-енд.  
11.15 Караоке на майдані.

11.45 Мелорама.  
12.25 Планета Здоров'я.  
13.00 Худ. фільм «Моя моряч-ка».  
14.30 Серіал «Загублений світ».  
15.20 Серіал «Королева мечів».  
16.15 Сміхопанорама.  
16.55 Худ. фільм «Ромео і Джульєтта».  
19.20 Джентльмен-шоу.  
20.00 Інформаційно-аналітична програма «Подорожі тиж-ня».  
20.50 КВН. Найкращі ігри.  
22.35 Худ. фільм «Плаксії».  
00.05 Худ. фільм «Пригоди в раю».

01.45 Великі драми ХХ ст.  
**ICTV**  
06.55 Мандрівки натураліста.  
07.20 Погода.  
07.25 Серіал «Висока хвиля».  
08.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00 14.00, 15.00, 16.00, 17.00 18.00, 19.00, 20.00 Факти. Гарячі новини.  
08.10 Погода.  
08.15 «Мультисеріал «Вуді Вуд-пекер і його друзі»».  
08.30 Серіал «Аніморфі».  
09.00 Серіал «Чудернацька на-ука».  
09.30 Худ. фільм «Чарівний га-манець».  
11.00 Коронна страва. Кулінар-не шоу.  
11.30 Телевізійний центр моди.  
12.05 Галопом по Європах.  
12.45 Факти. День.  
13.00 Серіал «Повне мамаду».  
13.30 Серіал «Висока хвиля».  
14.20 Худ. фільм «Флот МакХей-ла».  
16.20 «Шоу Олени Степаненко».  
17.15 Худ. фільм «Альфонс».  
18.45 Факти. Підсумок дня.  
19.00 Худ. фільм «Останній рубіж».  
20.55 Худ. фільм «Опікун».

22.45 Штрафний удар.  
23.20 Худ. фільм «Шаманка».  
01.20 М-Файли.

**СТБ**  
07.05 Музичний департамент «Ран ОК».  
09.10 Ви практично здорові.  
09.30 Програма для мисливців «Ні пуху ні пера».  
10.00 На перший погляд. «Аме-рика».  
10.30 Худ. фільм «Моє веселе життя».  
12.20 «Вікна». у світ.  
12.50 «М-стиль».  
13.30 «П'ять шедеврів великих режисерів». Акіро Куроса-ва. «РАН».  
16.10 Худ. фільм «Годинниковий механізм».  
18.00 Автостиль.  
18.20 Худ. фільм «Вибухівка».  
20.20 Худ. фільм «Російський кілер».  
22.10 Худ. фільм «Пастка для свінгерів».  
00.00 Суперкубок Іспанії. 2-й матч. «Депортиво» — «Ва-ленсія».

**НОВИЙ КАНАЛ.**  
07.45 Церква Христова.  
08.00 Серіал «Нові пригоди сімейки Адамсів».  
08.25 Мультисеріал «Злюки боб-ри».  
08.55 Мультисеріал «Завойовник Зім».  
09.20 Серіал «Міго».  
09.50 «3x4». Найкумедніше до-машнє відео.  
10.40 «Світ індійського кіно».  
13.50 Худ. фільм «Близнюки дракони».  
15.40 Худ. фільм «Форт Саган».  
17.20 Худ. фільм «Татів малень-кий янгол».  
19.00 Репортер.

19.30 Худ. фільм «№ 17».  
21.20 Худ. фільм «На межі».  
23.25 Худ. фільм «Сова і кішеч-ка».  
01.05 Худ. фільм «Сенсація».  
02.50 Худ. фільм «На грані».  
04.40 Худ. фільм «Сова і кішеч-ка».  
06.10 Худ. фільм «Татів малень-кий янгол».  
07.40 Мультифільми.

**ГРТ**  
10.00 Новини (із субтитрами).  
10.10 «Хто хоче стати мільйоне-ром?» Телегра.  
11.05 Худ. фільм «Юність Мак-сима».  
12.40 Армійський магазин.  
13.10 «Непутні нотатки» з Д. Криловим.  
13.25 Доки всі вдома.  
14.00 Новини (із субтитрами).  
14.10 Худ. фільм «Ботанічний сад».  
15.50 «Приборкання «Сатани»».  
16.20 «Великий театр представ-ляє...» «Зірки великим планом». Д. Гуданов.  
16.40 Великі батьки.  
17.05 Самі з вусами.  
17.35 Кумири. Ю. Шатунов.  
18.10 Худ. фільм «Світло у вікні».  
19.30 Худ. фільм «Зефір у шо-коладі».  
21.00 Час.  
21.30 С. Ротару, М. Басков, Л. Доліна, М. Галкін у кон-церті «Пісні для коханих».  
23.30 Худ. фільм «2019 рік після падіння Нью-Йорка» (Італія—Франція).  
01.05 Худ. фільм «Ботанічний сад».  
02.40 «На футболі» з В. Гусевим.

**РТР**  
05.35 Худ. фільм «Здається квартира з дитиною».  
06.55 Серіал «Повелитель звірів».  
07.50 Російське лото.  
08.40 ТБ «Бінго-шоу».  
09.10 ІІІ національна премія «Цирк-2002».  
09.55 Сам собі режисер.  
10.50 Містечко.  
11.20 Худ. фільм «Де знахо-диться Нофелет?».  
13.00, 19.00 Вісті.  
13.20 Док. фільм «Історичний детектив. Лікарська таємниця».  
14.05 Діалоги про тварин.  
15.00 Два роялі.  
16.05 Кімната сміху.  
17.00 Худ. фільм «Райське яб-лучко».  
19.25 Авторська програма А. Мамонтова «Зворотний бік. Чужі».  
20.00 Аншлаґ.  
21.00 Худ. фільм «Правила бою».  
23.30 Серіал «Твін Пікс».  
00.35 Спорт за тиждень.

**НТБ**  
06.05 Анонс дня.  
06.10 Ох, уже ці діти!  
06.30 «Star старт!».  
07.15 Худ. фільм «Свій серед чужих, чужий серед своїх».  
09.00, 11.00, 15.00, 18.00 Сьо-годні.  
09.20 Худ. фільм «Полювання на Попелюшку».  
10.20 Рослинне життя. О. Газ-манов.  
11.25 Худ. фільм «Танцмайдан-чик».  
13.10 Смачні історії.  
13.30 Служба порятунку.  
14.05 Своя гра.  
15.30 Принцип «Домино».  
16.35 «Убивця-невидимка».  
«Очна ставка».  
17.05 Шоу Олени Степаненко.  
18.30 Серіал «Ідеальна пара».  
19.35 Худ. фільм «Осінь у Нью-Йорку».  
21.45 Худ. фільм «Смертельний спалах».  
00.05 Пепсі-чарт.

Триває передплата на «Голос України»  
Передплатні індекси:  
для індивідуальних передплатників — 40224,  
для підприємств і організацій — 60955.

у МОРІ інформації серед дрібної рибинки і риби великої телебачення — КАШАЛОТ



## ПРОГРАМА ТЕЛЕБАЧЕННЯ НА ТИЖДЕНЬ 19 – 25 СЕРПНЯ

### Куросава на закуску

#### КІНО ДЛЯ ГУРМАНІВ

Полікувати глядачів із несфор-мованим смаком та трохи заспо-коїти істеричних інтелектуалів ви-ршив канал СТБ. Під вивіскою «П'ять шедеврів видатних режисе-рів» тут триває показ якісних кі-нострічок. Можливо, ті, істеричні та високочолі, хотіли б побачити дещо інше. Зрештою, щось таке, що транслюють не так часто. Але, за нашого безриб'я й диктувати!..

У цьому марафоні вже позаду «Англійський пацієнт» Ентоні Мінгелли і «Та, що танцює у

пітьмі» Ларса фон Трієра. Піс-лязавтра — шемлива картина Джузеппе Торнаторе «Легенда про піаніста». Фільм декларує проблему безвиході як таку, що її особистість створює для себе самотійно. А неповторний Тім Рот, здається, про це знає, тому й грає так переконливо. До кін-ця наступного тижня глядачі от-римають компенсацію за все пустопорожнє — «завдяки» не-добросовісним телевізійникам — літо. «Дім духів» Білле Аугус-ти та «Ран» Акіро Куросави — ще дві гурманські «штучки».

Ніла ІВАНЕНКО.

## Акваріум у п'ятому куті

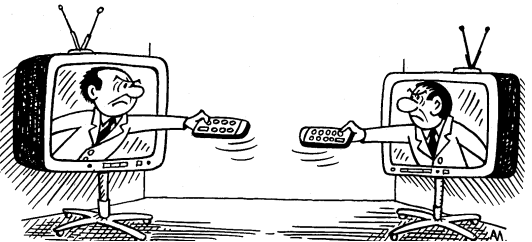
#### ТБ-РЕПЛІКА

Серіали крутять по другому-третьому колу (приміром, «П'я-тий кут», «Зупинка на вимогу», «Менти»). Глядач невдоволе-ний, але терпить. Уявляю, як журналісти кілька разів поспіль з інтервалом у два місяці друку-вали б у газеті ті самі статті. Або ж слюсар приходив би три-чі лагодити вже полагоджений кран. От обурення було б! А їм, телевізійникам, — хоч би хни. Тих із нас, кому не світить від-пустка, упорядники програм посадили влітку на «хліб з во-дою». Деколи хочеться завола-ти: «Лю-ю-ди! Не марнуйте наші гро-ші!». Зрештою, можна ж і канал відправити на кані-кули, якщо вже все так запущено.

Є, щоправда, гені-альний, вихід. Кажу без іронії. На одному каналі пізнього вечо-

ра додумалися до пречудової до-кументальної заставки: вічно жи-вої, естетичної, заспокоїливої, а головне — ненав'язливої. Той, хто не може дивитися ніякі інші програми, спостерігає за рибка-ми в акваріумі величиною з теле-візійний екран. Це — не лише спосіб врятувати знервованого глядача. Це — ще й варіант спа-сіння телевізійників, які не здат-ні виконувати свою роботу на всі сто. Які не лише не спроможні створювати власні пристойні пе-редачі, а й не вміють скласти на-сичену програму. Використавши хоча б цікаві стрічки, зокрема — комедії, минулих років.

Ольга КРАСОВСЬКА.



#### АНОНСИ

#### Епіцентр



ІСТV, понеділок, 22.10

**Фантастика.** Журналістка Алі Кайн працює в по-пулярній бульвар-ній газеті. У співро-бітництві з циніч-ним ветераном ре-портерської справи Морлі Алленом во-на вишукує надзви-чайні явища і сен-

сації. Але раптово ті дивацтва, про які пише Алі, почина-ють відбуватися з нею самою. Алі та її новий коханець Бреді опиняються у владі чогось над-природного. Морлі доходить висновку, що всі ці таємничі події не просто збіг. Вони пов'язані з минулим Алі. Коли їй було 14 років, вона виявилася єдиною, хто вижив у страшній авіака-тастрофі. Алі ошу-кала долю й пору-шила природний хід речей. Тепер її переслідують якісь невідомі потойбічні сили. Але най-страшніше ще по-переду...

Реж. Гевін Віл-дінг. У ролях: Кріс-тофер Ллойд, Едрі-ан Пол, Синді Престон.

#### Альфонс

ІСТV, неділя, 17.15

**Комедія.** Як відо-мо, пропозиція виз-начає попит. І ма-лоповажне амплуа альфонса може приносити чималі доходи в ситуації гострої нестачі «чоловіків-вироб-ників»...

Реж. Володимир Златоустовський. У ролях: Олександр



Панкратов-Чорний, Наталя Гундарева, Володимир Ільїн.



ПЕРШИЙ КАНАЛ УТ

06.00 ТРК «Ера».

ПЕРШИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ

09.05 Ситуація.  
09.15 Для тих, хто вдома.  
09.30 Одвічні істини.  
09.40 Панорама.  
10.00 Серіал «Магія кохання».  
10.50 «Освіта ХХІ століття».

Міжнародний конкурс вчителів.

11.25 Мультсеріал «Робін Гуд».

11.55 Наші люди, або Про найголовніше.  
УКРАЇНСЬКИЙ ТЕЛЕКАНАЛ «КУЛЬТУРА»

12.00 Сьогодні — Спас.  
12.05 Свята Софія Римська.  
12.25 «Музичні фрески Михайлівського Золотоверхого». Фільм 1.

12.40 У дні шкільних канікул.

«Наша земля — Україна».

13.00 Для тих, хто вдома.

13.15 Телевізійна служба розшуку.

13.20 Абетка безпеки.

13.30 Закон є закон.

13.35, 14.55 Наші люди, або Про найголовніше.

15.00 Новини.

15.15 Для тих, хто вдома.

15.30 Мультсеріал «Робін Гуд».

16.00 Регіон. Північ.

16.25 Нашадкам на згадку.

16.30 Надзвичайна ситуація.

17.00 Закон є закон.

17.15 Новація.

17.25 Футбол. Чемпіонат України. «Металург» (Запоріжжя) — «Ворскла» (Полтава). У перерві — Новини.

19.20 Наші люди, або Про найголовніше.

19.25 Худ. фільм «12 стільців».

20.35 Вечірня казка.

20.50 Вечірня молитва.

20.55 Лотерея «Кено».

21.00 Новини.

21.20 Ситуація.

21.30 Світ спорту.

21.45 Питання дня.

21.55 Наші люди, або Про найголовніше.

22.00 Футбол. Вища ліга. Огляд 7-го туру Чемпіонату України.

22.25 Милосердя.

22.45 Телевізійна служба розшуку.

23.00 ТРК «Ера».

ДРУГИЙ КАНАЛ УТ

УТ-2

10.10 Зірки, на сцену!

10.50 У світі хороших новин.

11.20 Історія української державності. «Шістдесятники». Частина 1.

11.55 Док.фільм «Дорога до Святої гори».

12.50 Мультфільм.

13.05 Телевізійна служба розшуку.

13.20 Телефільм «Тернопільські обрії. Частина 2».

13.50 Ситуація.

КАНАЛ «1+1»

07.00, 08.30 Сніданок з «1+1».

07.30 Серіал «Агент національної безпеки-2».

09.00 Серіал «Агентство «Місячне сяйво-2»».

10.00-14.00 Програми УТ-2.

14.00 Серіал «Корабель кохання».

14.50 Серіал «Тепер уже скоро».

15.40 Серіал «Сищики».

16.40 Серіал «Район Беверлі Хіллз».

17.40 Серіал «Пристрасті італійські».

18.35 Серіал «Нові пригоди ментів».

19.30 ТСН.

20.00 ТСН. Проспорт.

20.05 Серіал «Агент національної безпеки-3».

21.05 Кримінальна країна. «Кооператив В'язень».

21.40 «Імперія кіно» представляє. Худ.фільм «На кордоні».

23.30 Парк автомобільного періоду.

00.05 ТСН.

00.30 Телевізійна служба розшуку.

00.35 Нічний кінозал представляє. Худ. фільм «Поза законом».

ТРЕТІЙ КАНАЛ УТ

КДРТРК

14.00 За київським часом.

14.10 Телевізійна служба розшуку.

14.20 Крихітка.

14.40 Медичний центр «Довіра».

14.45 «Українські роси» із циклу «Десять кроків до світла».

15.20 Усмішка А.Демчука.

15.40 На ранковому прийомі.

16.20 Шлях до успіху.

16.35 Лікар Роман Довженко.

16.40 Серіал «Любов іскриста».

17.25 Торговий ряд.

17.30 За київським часом.

«ІНТЕР»

18.00 Новини.

18.10 Серіал «Повернення в Едем».

19.10 Кохання з першого погляду.

20.00 Інформаційний канал «Подобиці».

20.40 Серіал «Зупинка на вимогу».

21.45 Програма К.Стогнія

«Кримінал».

22.15 Серіал «Турбо».

00.00 Проект-Е.

00.40 Серіал «Убивча служба».

01.05 Подобиці. Підсумки дня.

01.20 Серіал «VIP».

02.35 Телефортуна.

ІСТV

05.50 Серіал «Приватний детектив Магnum».

06.45 Хіт-парад «Гаряча сімка».

06.55 Мультсеріал «Джинджер».

07.45 Факти. Ранок.

07.55 Погода.

08.00 Мультсеріал «Невгамовні».

08.20 Серіал «Родина Гарсія».

08.45 Факти. Ранок.

08.55 Погода.

09.00 Серіал «Висока хвиля».

09.55 Серіал «Приватний детектив Магnum».

10.00,11.00,12.00,14.00,18.00 Факти. Гарячі новини.

11.00 Серіал «Долі трьох жінок».

11.50 Серіал «Чорна перлина».

12.45 Факти. День.

13.00 Худ.фільм «Патріот».

14.55 Мультсеріал «Вуді Вудпекер і його друзі».

15.10 Мультсеріал «Невгамовні».

15.40 Мультсеріал «Джинджер».

16.05 Мультсеріал «Гей, Арнольде!».

16.30 Серіал «Родина Гарсія».

17.00 Серіал «Фантастична дівчина».

17.25 Серіал «Нові пригоди Лессі».

17.45 Серіал «V.I.P. Особливо важлива персона».

18.45 Факти. Інформаційна програма.

19.10 Погода.

19.20 Худ.фільм «Спецбригада В'єтнам».

21.10 Квартет.

21.45 Факти. Підсумок дня.

22.00 Погода.

22.10 Худ.фільм «Епіцентр».

00.10 ДКТ представляє: Світ комп'ютера.

00.30 Хіт-парад «Гаряча сімка».

Підсумки тижня.

01.00 Хіт-парад «Гаряча сімка».

01.10 Музика ночі.

СТБ

07.05 Музичний департамент «Ран ОК».

08.40 Ви практично здорові.

09.30 Худ.фільм «Смерть негідника».

11.30 Худ.фільм «Оскар».

13.00 Серіал «Любовне захоплення».

14.00 «Вікна». Новини.

14.40 Музичний департамент «День ОК».

15.50 Серіал «Спрут-9».

17.05 «Вікна». Кримінал.

17.15 Серіал «Багаті та знамениті».

18.15 «Вікна». Столиця.

18.25 Маски-шоу.

19.00 «Вікна». Новини.

19.30 Худ.фільм «Робокоп». 1 серія.

21.15 «Вікна». Бізнес.

21.30 Худ.фільм «Шахрайство».

23.20 Худ. фільм «Зняв кого-небудь».

01.20 «Вікна». Кримінал.

НОВИЙ КАНАЛ.

14.00 Мультфільм.

14.05 «Хауз фіт» — домашній фітнес.

14.15 Худ.фільм «Красуня-2. Наречена, яка втекла».

16.15 Мультсеріал «Пригоди Джекі Чана».

16.35 Мультсеріал «Сакура».

17.15 Серіал «Чорний скорпіон».

18.05 Серіал «Кобра».

19.00 Репортер.

19.30 Серіал «Дикий янгол».

20.55 Худ.фільм «Тривожна неділя».

22.30 Репортер.

22.50 Худ.фільм «Чорна планета».

00.35 Серіал «Зона сутінок».

01.00 Телевізійна служба розшуку.

01.05 Спортивний огляд «Жилетт».

РТР

15.00 Новини (із субтитрами).

15.15 Худ. фільм «Устриці з Лозанни».

16.30 «Великий театр представляє...» «Зірки крупним планом». І.Лієпа.

17.00 Прискорена допомога.

17.25 Людина і закон.

18.00 Новини.

18.20 Жарт за жартом.

19.00 Серіал «Поліцейські».

19.55 Серіал «Сімейні пута».

21.00 Час.

21.35 Серіал «Зупинка на вимогу».

22.35 Прискорена допомога.

23.00 Велике прання.

00.00 Нічний «Час». 00,15 Цивілізація. С.Леваневський.

00.45 Хокей. Міжнародний турнір «Кубок «Спартак».

«Спартак» — ЦСКА. 2-й і 3-й періоди.

02.05 Нічна зміна.

РТР

04.50 Ранок на РТР.

04.50, 05.50, 06.50, 07.50 Вісті — Москва.

05.00, 06.00, 07.00, 08.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 22.00 Вісті.

05.10 Православний календар.

05.15 Сімейні новини.

05.25, 06.20 Національний дохід.

05.40 Дорожній патруль.

06.10 Експертиза РТР.

06.25 Вісті — Спорт.

06.30 Сімейні новини.

07.10 Вісті — Спорт.

07.15 Хронограф.

07.30 Вісті. Чергова частина.

07.40 Експертиза РТР.

08.10 Худ. фільм «Вечера з убивством».

10.20 Казки про кохання.

11.20 Що хоче жінка.

12.10 Експертиза РТР.

12.30 Серіал «Гросс Пойнт».

13.20 Вісті — Спорт.

13.25 Худ. фільм «Пуаро Агати Крісті. Помста».

15.20 Серіал «Прості істини».

16.20 Серіал «Спека в Лос-Анджелесі».

17.20 Вісті — Москва.

17.50 Серіал «Злодійка».

18.50 На добраніч, малюта!

19.35 Вісті — Москва.

19.55 Серіал «Каменська».

Фільм 7 «Чужа маска».

21.00 Серіал «Марш Турецького-2». Фільм 3 «Ціна життя — смерть». 1 серія.

22.20 Вісті — Москва.

22.30 Худ. фільм «Великий переполох».

00.10 Кращі матчі Чемпіонату світу з футболу 2002 р.

Збірна Іспанії — збірна Кореї. 1/4 фіналу.

НТБ

05.00, 05.30, 06.00, 06.30, 07.00, 07.30, 09.00, 11.00, 13.00, 15.00, 18.00, 21.00 Сьогодні.

05.05 Ранок на НТБ.

05.12, 06.12, 07.12 Преса.

05.15, 06.15, 07.15 Економіка.

05.20, 05.55, 06.50, 07.40 Гості.

05.35, 06.35 Кримінал.

05.40, 07.20 Авто.

05.50, 06.45 Про запас.

06.20 Дальні країни.

06.40 Стиль.

07.35 Дозвілля.

07.50 Худ.фільм «Поліцейські: швидкість кулі».

09.20 Погода на завтра.

09.25 «Син-навідник». «Очна ставка».

09.55 Серіал «Ідеальна пара».

11.15 Худ.фільм «Два товариші».

13.05 Принцип «Доміно».

15.30 Серіал «День народження Буржуя».

16.35 Худ. фільм «Пейзаж з убивством».

18.40 Серіал «Вулиці розбитих ліктарів».

19.45 Серіал «День народження Буржуя».

21.35 Худ.фільм «Вогненний лис».

ПЕРШИЙ КАНАЛ УТ

06.00 ТРК «Ера».

ПЕРШИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ

09.05 «Золоті ворота тисячоліть». Історико-мистецький фільм. Частина 1.

10.00 Святковий парад до Дня Незалежності України.

10.30 «Золоті ворота тисячоліть». Історико-мистецький фільм. Частина 2.

11.15 Зірки, на сцену!

1

ПЕРШИЙ КАНАЛ УТ

06.00 ТРК «Ера».

ПЕРШИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ

09.05 Ситуація.  
09.15 Для тих, хто вдома.  
09.30 Одвічні істини.  
09.35 Телевізійна служба роз-  
шуку.

09.40 Classic-прем'єр з  
Т.Міленіною.  
10.10 Серіал «Магія кохання».  
11.00 Історія української дер-  
жавності. Українська  
Гельсінкська група. Частин-  
на 1.

11.25 Мультисеріал «Робін Гуд».  
11.55 Наші люди, або Про най-  
головніше.  
УКРАЇНСЬКИЙ ТЕЛЕКАНАЛ  
«КУЛЬТУРА»

12.00 Док. фільм «Іgor Гук —  
людина Європи».

12.15 З фондів нашої відеоте-  
ки. «Хазяїн». Комедія  
І.Карпенка-Карого. Виста-  
ва Львівського Національ-  
ного драмтеатру ім.  
М.Заньковецької.  
Частина 2.

13.00 Для тих, хто вдома.  
13.15 Мультиконцерт.  
13.30 Телевізійна служба роз-  
шуку.  
13.40 Закон є закон.  
13.45, 14.55 Наші люди, або  
Про найголовніше.

15.00 Новини.  
15.15 Для тих, хто вдома.  
15.30 Мультисеріал «Робін Гуд».  
16.00 Регіон. Схід.  
16.20 Надвечір'я.  
16.50 Грін-зона.  
17.15 Новація.  
17.25 «ФАЗА».  
17.45 Серіал «Магія кохання».  
18.30 Саме той.  
19.00 Новини.  
19.15 Наші люди, або Про най-  
головніше.

19.20 Худ. фільм «Гетьманські  
клеїноди».  
20.45 Вечірня казка.  
20.50 Вечірня молитва.  
20.55 Лотерея «Кено».

21.00 Новини.  
21.20 Ситуація.  
21.30 Світ спорту.  
21.45 Питання дня.  
21.55 Наші люди, або Про най-  
головніше.

22.00 Документально-мистець-  
кий фільм «Як творилася  
легенда».

22.55 Телевізійна служба роз-  
шуку.

23.00 ТРК «Ера».

ДРУГИЙ КАНАЛ УТ

УТ-2

10.10 Мультифільм на замовлен-  
ня.  
11.10 Подорож у дитинство.  
11.40 Абетка безпеки.  
11.45 Худ.фільм «Тримайся, ко-  
заче».

12.50 Телевізійна служба роз-  
шуку.  
13.05 А музика звучить...  
13.20 Право.  
13.50 Ситуація.

КАНАЛ «1+1»

07.00, 08.30 Сніданок з «1+1».  
07.30 Серіал «Тепер уже ско-  
ро».

09.00 Серіал «Нові пригоди  
ментів».

10.00-14.00 Програми УТ-2.  
14.00 Навколо світу.  
15.00 Перше побачення (ук-  
раїнські учасники).

15.45 Парк автомобільного  
періоду.  
16.20 Серіал «Бандитський Пе-  
тербург».

17.20 Серіал «Район Беверлі  
Хіллз».

18.15 Серіал «Маросейка, 12».  
19.30 ТСН.  
20.00 ТСН. Проспарт.

20.05 Серіал «Агент національ-  
ної безпеки-3».

21.05 «Кримінальна країна».  
«Поцілунко Юди».

21.40 «Імперія кіно» представ-  
ляє. Худ.фільм «Викриття».  
23.55 ТСН.  
00.20 Телевізійна служба роз-  
шуку.  
00.25 Нічний кінозал представ-  
ляє. Худ.фільм  
«Мальтійський сокіл».

ТРЕТІЙ КАНАЛ УТ

«ІНТЕР»

07.00, 08.00, 09.00, 12.00 Нови-  
ни.

07.10 Мультифільм.  
07.15 Сім'я від А до Я.  
07.25 Серіал «Метушливе  
місто».

08.15 Серіал «Висока хвиля».  
09.10 Серіал «Зупинка на вимо-  
гу».

10.20 Серіал «Народжена рево-  
люцією».

12.15 Серіал «Заборонена  
жінка».

13.00-18.00 Програми обласних  
та регіональних телеком-  
паній.

КДРТРК

13.00 За київським часом.  
13.10 Медичний центр  
«Довіра».

13.15 Музичний час.  
13.45 «Переможники» із циклу  
«Десять кроків до світла».

14.20 Телевізійна служба роз-  
шуку.

14.25 Духовний купол України.  
14.50 Люди і долі.  
15.20 Усмішка А.Демчука.  
15.35 Ще раз про зайву вагу.  
«Грація».

15.45 «Автографи» Ю.Вере-  
соцького.

16.15 Ліки майбутнього.  
16.40 Серіал «Любов іскриста».

17.25 Торговий ряд.  
17.30 За київським часом.

«ІНТЕР»

18.00 Новини.  
18.10 Серіал «Повернення в  
Едем».

19.05 Афера.  
20.00 Інформаційний канал  
«Подорожчів».

20.40 Поле чудес.  
21.45 Худ. фільм «Третій близ-  
нюк».

01.10 Великі злочини ХХ  
століття.

01.40 Серіал «VIP».

02.40 Серіал «Висока хвиля».

ІСТV

05.50 Серіал «Приватний детек-  
тив Магнум».

06.45 Хіт-парад «Гаряча сімка».  
06.55 Мультисеріал «Джинджер».  
07.45 Факти. Ранок.  
07.55 Погода.

08.00 Серіал «Невгамовні».  
08.20 Серіал «Нові пригоди  
Лессі».

08.45 Факти. Ранок.  
08.55 Погода.

09.00 Серіал «V.I.P. Особливо  
важлива персона».

09.55 Серіал «Приватний детек-  
тив Магнум».

10.00,11.00,12.00,14.00,18.00  
Факти. Гарячі новини.

11.00 Серіал «Долі трьох  
жінок».

11.50 Серіал «Чорна перлина».  
12.45 Факти. День.

13.00 Худ.фільм «Динаміт».  
14.45 Мультисеріал «Невга-  
мовні».

15.05 Мультисеріал «Джинджер».  
15.30 Мультисеріал «Гей, Ар-  
нольде!».

16.00 Худ.фільм «Переможці і  
грішники».

17.45 Серіал «V.I.P. Особливо  
важлива персона».

18.45 Факти. Інформаційна про-  
грама.

19.10 Погода.  
19.20 Худ.фільм «Тремтіння  
землі-2. Повторний удар».

19.30 ТСН.  
20.00 ТСН. Проспарт.

20.05 Серіал «Агент національ-  
ної безпеки-3».

21.05 «Кримінальна країна».  
«Поцілунко Юди».

00.05 Худ.фільм для дорослих.  
«Від заходу до світанку —  
3».

01.40 Хіт-парад «Гаряча сімка».

МОВЛЕННЯ НА КИІВ  
І ОБЛАСТЬ:

01.50 Худ.фільм «Дзеркало ба-  
жань».

03.20 Серіал «Добро проти  
зла».

04.15 Худ.фільм «Продається  
ведмежа шкура».

05.20 Худ.фільм «Хочеш знати  
таємницю?».

СТБ

07.05 Серіал «Спрут-10».  
08.00 «Вікна». Бізнес.

08.15 Маски-шоу.  
08.50 «Вікна». Столиця.

09.35 Худ.фільм «Аеробос-2».  
11.15 Худ.фільм «Робокоп».

13.00 Серіал «Любовне захоп-  
лення».

14.00 «Вікна». Новини.  
14.10 Худ.фільм «Фантастичний  
загін».

16.15 Музичний департамент  
«День ОК».

17.10 «Вікна». Кримінал.  
17.20 Серіал «Багаті та знаме-  
нити».

18.15 «Вікна». Столиця.  
18.25 Док.серіал «Передова».

Фільм 13 — «Перл-Хар-  
бор».

19.00 «Вікна». Новини.  
19.30 Худ.фільм «Звільніть  
Віллі-2».

21.25 Бокс.Тижневий огляд кра-  
щих міжнародних боїв.

22.00 Худ.фільм «Чого хочуть  
жінки».

00.20 Худ.фільм «Дім під зоря-  
ним небом».

02.40 «Вікна». Кримінал.

НОВИЙ КАНАЛ.

07.00 Мультифільм.  
07.05 Мультисеріал «Світ Боббі».

07.30 Мультисеріал «Пригоди  
Джекі Чана».

07.55 Мультисеріал «Сакура».  
08.20 Київський репортер.

08.30 Серіал «Грозові камені-  
3».

09.00 Худ.фільм «Казка, розка-  
зана вночі».

10.15 Серіал «Клоун».

11.10 Серіал «Спека в Лос-Анд-  
желесі».

12.30 Худ.фільм «Знову 18!».

14.05 «Хауз фіт» — домашній  
фітнес.

14.10 Серіал «Прості істини».

14.35 Мультисеріал «Денніс-му-  
читель».

15.05 Мультисеріал «Світ Боббі».

15.25 Мультисеріал «Ракети».

15.55 Мультисеріал «Пригоди  
Джекі Чана».

16.15 Мультисеріал «Сакура».

16.40 Мультисеріал «Злюки боб-  
ри».

17.15 Серіал «Чорний  
скорпіон».

18.05 Серіал «Клоун».

19.00 Репортер.  
19.30 Геннадій Хазанов. Чужі  
ювілеї.

20.50 Худ.фільм «Обережно,  
бабуся!».

22.30 Репортер.  
22.50 Худ.фільм «Де тебе носи-  
ло?».

00.30 Телевізійна служба роз-  
шуку.

00.40 Серіал «Латинський коха-  
нець».

01.35 «Бівіс і Батхед».

02.00 Зона ночі.

03.00 Худ.фільм «Казка, розка-  
зана вночі».

04.10 Геннадій Хазанов. Чужі  
ювілеї.

05.10 Худ.фільм «Де тебе носи-  
ло?».

06.40 Худ.фільм «Кайдашева  
сім'я».

ГРТ

08.00 Новини.

08.05 Телеканал «Доброго ран-  
ку».

09.00 Новини.

09.15 Телеканал «Доброго ран-  
ку».

09.45 Серіал «Поліцейські».

11.05 Серіал «Сімейні пута».

12.00 Новини (із субтитрами).

12.15 Серіал «Зупинка на вимо-  
гу».

13.10 «Непутні нотатки» з Д.  
Криловим.

13.25 Серіал «Тіні зникають  
опівдні». 3 серія.

14.20 «Єралаш».  
14.35 Слідство веде Колобков.  
15.00 Новини (із субтитрами).  
15.15 Худ. фільм «Московські  
канікули».

16.50 Прискорена допомога.  
17.15 «Народ проти». Телегра.  
18.00 Новини.

18.30 Серіал «Поліцейські».

19.55 Серіал «Сімейні пута».

21.00 Час.  
21.35 Поле чудес.

22.35 Прискорена допомога.  
23.05 Велике прання.

00.00 Михайло Задорнов. «Виб-  
ране, або Велика країна з  
непередбачуваним мину-  
лим».

01.20 Худ. фільм «Фанат».

02.40 Людина і закон.

РТР

04.50 Ранок на РТР.  
04.50, 05.50, 06.50, 07.50 Вісті  
— Москва.

05.00, 06.00, 07.00, 08.00,  
10.00, 13.00, 16.00, 19.00  
Вісті.

05.10 Православний календар.  
05.15 Сімейні новини.

05.25, 06.20 Національний до-  
ход.

05.40 Дорожній патруль.  
06.10 Експертиза РТР.

06.25 Вісті — Спорт.  
06.30 Сімейні новини.

07.10 Вісті — Спорт.  
07.15 Мусульмани.

07.30 Вісті. Чергова частина.  
07.40 Експертиза РТР.

08.10 Сам собі режисер.  
09.00 Моя сім'я.

10.20 Серіал «Каменська».

Фільм 8. «Не заважайте  
катові».

11.25 Що хоче жінка.  
12.10 Експертиза РТР.

12.30 «Агент у Держдумі». Док.  
фільм із циклу «Архівні  
таємниці».

13.20 Вісті — Спорт.

13.25 Худ. фільм «Пуаро Агати  
Крісті. Убивство в Месо-  
потамії».

15.20 Серіал «Прості істини».

16.20 Серіал «Спека в Лос-Анд-  
желесі».

17.20 Вісті — Москва.

17.50 Серіал «Злодійка».

18.50 На добраніч, малята!

19.35 Вісті — Москва.

19.55 Кращі матчі чемпіонату  
світу з футболу 2002 р.

Збірна Німеччини — збірна  
Бразилії. Фінал.

21.55 Худ.фільм «Америкен  
Бой».

00.15 Худ.фільм «Ніколи не роз-  
мовляй із незнайомцями».

01.40 Серіал «Твін Пікс».

ПЕРШИЙ КАНАЛ УТ

06.00 ТРК «Ера».

ПЕРШИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ

09.05 Ситуація.  
09.15 Для тих, хто вдома.  
09.30 Одвічні істини.  
09.35 Клуб Суперкниги.  
10.00 Цей таємничий світ.  
10.20 Худ. фільм «Капітан Кро-  
кус і таємниці маленьких  
змовників».

11.25 Мультисеріал «Робін Гуд».

11.55 Наші люди, або Про най-  
головніше. УКРАЇНСЬКИЙ  
ТЕЛЕКАНАЛ «КУЛЬТУРА»

12.00 «Знайомтеся: фестиваль  
«Горицвіт». Фільм 8.

12.15 Док. фільм «Портрет».

13.00 Для тих, хто вдома.  
13.15 Абетка безпеки.

13.25 Закон є закон.  
13.30, 14.55 Наші люди, або  
Про найголовніше.

15.00 Новини.

15.15 Для тих, хто вдома.

15.30 Мультисеріал «Робін Гуд».

16.00 Герої України. Любов Ма-  
ла.

16.25 Нашадкам на згадку.  
16.35 Регіон. Південь.

17.00 Закон є закон.  
17.15 Енергетичне поле.

17.40 Серіал «Магія кохання».

18.30 Саме той.  
19.00 Новини.

19.15 Наші люди, або Про най-  
головніше.

19.20 Худ. фільм «12 стільців».

20.35 Вечірня казка.  
20.50 Вечірня молитва.

20.55 Лотерея «Кено».

21.00 Новини.

21.20 Ситуація.

21.30 Світ спорту.

21.45 Питання дня.

21.55 Наші люди, або Про най-  
головніше.

22.00 Казна держави.

22.30 А музика звучить.

23.00 ТРК «Ера».

ДРУГИЙ КАНАЛ УТ

УТ-2

10.10 Хто в домі хазяїн?  
10.50 Історія української дер-  
жавності. «Шістдесятни-  
ки». Частина 2.

11.30 Перехрестя.

12.10 Модний час.

12.55 «Мистецтво ХХ століття».  
Витокі.

13.25 Мультифільм.  
13.35 Телевізійна служба роз-  
шуку.



ПЕРШИЙ КАНАЛ УТ

06.00 ТРК «Ера».

ПЕРШИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ

09.05 Ситуація.  
09.15 Для тих, хто вдома.  
09.30 Одвічні істини.  
09.35 Казна держави.  
10.05 Серіал «Магія кохання».  
11.00 Грані пізнання. Електрон-на Україна. Передача 1.

11.35 Мультсеріал «Робін Гуд».  
11.55 Наші люди, або Про най-головніше  
УКРАЇНСЬКИЙ ТЕЛЕКАНАЛ «КУЛЬТУРА»

12.00 Док. фільм «Беретті: батько і син».  
12.30 Немеркнучі зірки. Юрій Мушкетик.

13.00 Для тих, хто вдома.  
13.15 Телевізійна служба роз-шуку.

13.20 Абетка безпеки.  
13.30 Закон є закон.  
13.35, 14.55 Наші люди, або Про найголовніше.

15.00 Новини.  
15.15 Для тих, хто вдома.  
15.30 Мультсеріал «Робін Гуд».  
16.00 Крок до зірок.  
16.30 Нашадкам на згадку.  
16.35 Регіон. Центр.  
17.00 Закон є закон.  
17.15 Наші люди, або Про най-головніше.

17.20 Експосвіт.  
17.40 Серіал «Магія кохання».  
18.30 Саме той.  
19.00 Новини.  
19.15 Худ. фільм «12 стільців».  
20.35 Вечірня казка.  
20.45 Вечірня молитва.  
20.50 Лотерея «Кено», «Супер-лото».

21.00 Новини.  
21.20 Ситуація.  
21.30 Світ спорту.  
21.45 Питання дня.  
21.55 Наші люди, або Про най-головніше.

22.00 Алея зірок. Музична про-грама.  
22.55 Телевізійна служба роз-шуку.

23.00 ТРК «Ера».

ДРУГИЙ КАНАЛ УТ

УТ-2

10.10 Дитяча лінія.  
10.20 Від сузір'я до сузір'я.  
10.55 Сільський час.  
11.55 Телефільм-вистава «Чор-на Пантера та Білий Медвідь».

13.25 Док.фільм «Українські на-родні музичні інструменти. Кобза-бандура».

13.40 Телевізійна служба роз-шуку.

13.50 Ситуація.

КАНАЛ «1+1»

07.00, 08.30 Сніданок з «1+1».  
07.30 Серіал «Тепер уже ско-ро».

08.55 Серіал «Нові пригоди ментів».

10.00—14.00 Програми УТ-2.  
14.00 Серіал «Корабель кохан-ня».

14.50 Серіал «Тепер уже ско-ро».

15.40 Серіал «Бандитський Пе-тербург».

16.40 Серіал «Район Беверлі Хіллз».

17.30 Серіал «Пристрасті по-італійськи».

18.30 Серіал «Нові пригоди ментів».

19.30 ТСН.

20.00 ТСН. Проспорт.

20.05 Серіал «Бандитський Пе-тербург».

21.05 «Імперія кіно» представ-ляє. Худ.фільм «Імпотент».

22.35 Серіал «Секс і місто».

23.10 ТСН.

23.40 Телевізійна служба роз-шуку.

23.45 Нічний кінозал представ-ляє. Худ. фільм «Небез-печна пристрасть».

ТРЕТІЙ КАНАЛ УТ

«ІНТЕР»

07.00, 08.00, 09.00, 12.00 Нови-ни.

07.10 Мультфільм.

07.25 Серіал «Метушливе місто».

08.15 Серіал «Висока хвиля».

09.10 Серіал «Зупинка на вимо-гу».

10.10 Банк-шоу «Сейф».

11.30 Програма К.Стогнія «Кримінал».

12.15 Серіал «Заборонена жінка».

13.00—18.00 Програми облас-них та регіональних теле-компаній.

КДРТРК

13.00 За київським часом.

13.10 Шлягер представляє.

13.55 Медичний центр «Довіра».

14.00 Телевізійна служба роз-шуку.

14.10 «А жити треба» із циклу «Десять кроків до світла».

14.50 Крила.

15.30 Відеофільм «Київ».

16.00 Люди і долі.

16.40 Серіал «Любов іскриста».

17.25 Торговий ряд.

17.30 За київським часом.

«ІНТЕР»

18.00 Новини.

18.10 Док. детектив «Операція «Берлінське протистоян-ня».

18.55 Футбол. Збірна України — збірна Ірану. У перерві — Подробиці.

20.55 Серіал «Зупинка на вимо-гу».

22.00 Худ. фільм «Ланцюг до-казів».

23.40 Серіал «Убивча служба».

00.05 Подробиці. Підсумки дня. Нічний «Час».

00.35 Серіал «VIP».

01.35 Серіал «Висока хвиля».

ІСТV

05.50 Серіал «Приватний детек-тив Магнум».

06.45 Хіт-парад «Гаряча сімка».

06.55 Телевізійна служба роз-шуку.

07.00 Мультсеріал «Джинджер».

07.45 Факти. Ранок.

07.55 Погода.

12.45 Факти. День.

13.00 Худ.фільм «Американські тигри».

14.00,18.00 Факти. Гарячі нови-ни.

14.55 Мультсеріал «Вуді Вудпе-кер і його друзі».

15.10 Мультсеріал «Невга-мовні».

15.35 Мультсеріал «Джинджер».

16.05 Мультсеріал «Гей, Ар-нольде!».

16.30 Серіал «Пригоди Піта і Піта».

17.00 Серіал «Фантастична дівчина».

17.25 Серіал «Нові пригоди Лессі».

17.45 Серіал «V.I.P. Особливо важлива персона».

18.45 Факти. Інформаційна про-грама.

19.10 Погода.

19.20 Худ.фільм «Стамбульсь-кий транзит».

21.10 Каламбур.

21.45 Факти. Підсумок дня.

22.00 Погода.

22.10 Худ.фільм «Розплющ свої очі».

00.30 ДКТ представляє. Світ ком'ютера.

00.50 Хіт-парад «Гаряча сімка».

01.00 Музика ночі.

СТБ

07.05 Серіал «Спрут-9».

08.00 «Вікна». Бізнес.

08.15 Маски-шоу.

08.50 «Вікна». Столиця».

09.30 Худ.фільм «Рембо-2».

11.20 Худ.фільм «Робокоп».

13.00 Серіал «Любовне захоп-лення».

14.00 «Вікна». Новини.

14.40 Музичний департамент «День ОК».

15.55 Серіал «Спрут-10».

17.05 «Вікна». Кримінал.

17.15 Серіал «Багаті та знаме-нити».

18.15 «Вікна». Столиця.

18.25 Маски-шоу.

19.00 «Вікна». Новини.

19.30 Худ.фільм «Робокоп».

21.15 «Вікна». Бізнес.

21.30 Худ.фільм «Жертвоприне-сення».

23.15 Худ.фільм «Денна красу-на».

01.10 «Вікна». Кримінал.

НОВИЙ КАНАЛ

07.00 Мультсеріал «Світ Боббі».

07.25 Мультсеріал «Пригоди Джекі Чана».

07.50 Мультсеріал «Сакура».

08.15 Київський репортер.

08.25 Серіал «Грозові камені-З».

08.55 Худ.фільм «Розірване ко-ло».

10.20 Серіал «Клоун».

11.15 Серіал «Спека в Лос-Анд-желесі».

12.35 Худ.фільм «Ворог мій».

14.05 «Хауз фіт» — домашній фітнес.

14.10 Серіал «Прості істини».

14.35 Мультсеріал «Денніс-му-читель».

15.05 Мультсеріал «Світ Боббі».

15.25 Мультсеріал «Ракети».

15.50 Мультсеріал «Пригоди Джекі Чана».

16.15 Мультсеріал «Сакура».

16.40 Мультсеріал «Злюки боб-ри».

17.15 Серіал «Чорний скорпіон».

18.05 Серіал «Клоун».

19.00 Репортер.

19.30 Серіал «Дикий янгол».

20.50 Худ.фільм «Підлітки-мутан-ти — черепашки-ніндзя-3. Черепашки повертаються вчасно».

22.30 Репортер.

22.50 Худ.фільм «Земля-повітря».

00.30 Телевізійна служба роз-шуку.

00.35 Серіал «Зона сутінок».

01.00 Зона ночі.

01.50 Серіал «Чорний скорпіон».

02.35 Серіал «Спека в Лос-Анд-желесі».

03.20 Худ.фільм «Розірване ко-ло».

04.45 Худ.фільм «Земля—повітря».

06.15 Мультфільм.

06.35 Мультсеріал «Злюки боб-ри».

РТР

08.00 Новини.

08.05 Телеканал «Доброго ран-ку».

09.00 Новини.

09.15 Телеканал «Доброго ран-ку».

10.00 Серіал «Поліцейські».

11.05 Серіал «Сімейні пута».

12.00 Новини (із субтитрами).

12.15 Серіал «Зупинка на вимо-гу».

13.05 «Непутні нотатки» з Д. Криловим.

13.25 Серіал «Тіні зникають опівдні». 1 серія.

14.20 «Ералаш».

14.35 КОАПП.

15.00 Новини (із субтитрами).

15.15 Хул. фільм «Російське чу-до».

16.35 Історія одного шедевуру.

16.50 Прискорена допомога.

17.15 «Народ проти». Телегра.

18.00 Новини.

18.20 Сміхопанорама.

19.10 Футбол. Збірна Росії — збірна Швеції.

21.00 Час.

21.35 Серіал «Зупинка на вимо-гу».

22.40 Прискорена допомога.

23.05 Велике прання.

00.00 Нічний «Час».

00.15 Серіал «Тіні зникають опівдні». 2 серія.

01.05 Нічна зміна.

РТР

04.50 Ранок на РТР.

04.50, 05.50, 06.50, 07.50 Вісті — Москва.

05.00, 06.00, 07.00, 08.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 22.00 Вісті.

05.10 Православний календар.

05.15 Сімейні новини.

05.25, 06.20 Національний до-ход.

05.40 Дорожній патруль.

06.10 Експертиза РТР.

06.25 Вісті — Спорт.

06.30 Сімейні новини.

07.10 Вісті — Спорт.

07.15 Національний дохід.

07.20 Сімейні новини.

07.30 Вісті. Чергова частина.

07.40 Експертиза РТР.

08.10 Моя сім'я.

09.00 Серіал «Повернення Бу-дулая».

10.20 Серіал «Каменська».

Фільм 7. «Чужа маска».

11.25 Що хоче жінка.

12.10 Експертиза РТР.

12.30 «Привілеї: учора, сьо-годні, завтра». Док.фільм із циклу «Архівні таємниці».

13.20 Вісті — Спорт.

13.25 Худ. фільм «Пуаро Агати Крісті. Лічилка».

15.20 Серіал «Прості істини».

16.20 Серіал «Спека в Лос-Анд-желесі».

17.20 Вісті — Москва.

17.50 Серіал «Злодійка».

18.50 На добраніч, малята!

19.35 Вісті — Москва.

19.55 Серіал «Каменська».

Фільм 8. «Не заважайте катові».

21.00 Серіал «Марш Турецько-го-2». Фільм 4. «Мертвий сезон в агентстві «Глорія».

1 серія.

22.20 Вісті — Москва.

22.30 Худ.фільм «Без ізьяна».

00.15 Кращі матчі чемпіонату світу з футболу 2002 р.

Збірна Бразилії — збірна Туреччини. 1/2 фіналу.

НТБ

05.00, 05.30, 06.00, 06.30, 07.00, 07.30, 09.00, 11.00, 13.00, 15.00, 18.00, 21.00 Сьогодні.

05.05 Ранок на НТБ.

05.12, 06.12, 07.12 Преса.

05.15, 06.15, 07.15 Економіка.

05.20, 05.55, 06.50, 07.40 Гості.

05.35, 06.35 Кримінал.

05.40, 07.20 Стиль.

05.50, 06.45 Про запас.

06.20 Дальні країни.

06.40 Авто.

07.35 Дозвілля.

07.55 Худ.фільм «Поліцейські: кривавий слід».

09.25 Щиросердє зізнання.

09.55 «Шоу Олени Степаненко».

10.50 Смачні історії.

11.20 Худ.фільм «Мистецтво Шао-Ліня».

13.05 Принцип «Доміно».

14.30 Смачні історії.

15.30 Серіал «День народження Буржу



Сучасний театр опери та балету.



Міський театр початку ХХ століття. (Фото з архіву ГУ).

Узяти хоча б театр опери та балету (Володимирська, 50). Знайома кожному киянину споруда — аж ніяк не перша на цьому місці. Спочатку був міський театр, спроектований академіком архітектури І. Штромом (відкрито 1856 р.). Під його склепінням звучав голос великого Шаляпіна. Але він став жертвою вогню. І лише через п'ять років, у 1901 р. побудували сучасну споруду опери (причому до 1983 р. її не реконструювали). Архітектор В. Шретер виконав проект в стилі французького ренесансу. До речі, зал театру розраховано на 1628 місць.

\* \* \*

Трохи далі (будинок № 54) на вулиці Володимира розташований центр вітчизняної науки — президентія Національної академії наук України. Ось жарт

історії: побудовано його в 50-х роках ХІХ ст. для дівчи приватного пансіону графині Левашової (дружини київського генерал-губернатора), вихованки якого навчалися в Фундуклеєвській гімназії. Як вам сюжетний хід? Можна сказати, з рук у руки. Із трепетних дівочих в академічні. А проектував це приміщення добре знайомий киянам О. Беретті. Академія наук (на той час ВУАН) уподобала будинок ще в 1919 р. І до наших днів.

\* \* \*

Навпроти резиденції Академії наук — Будинок учителя (№ 57), відомий ще як приміщення Центральної Ради. Його стіни пам'ятають Грушевського та Винниченка (з березня 1917-го до квітня 1918-го). Тут також (з 1938 до 1982 рр.) була філія союзного музею Леніна. Спо-

руджено будинок у 1913 р. (архітектор П. Альошин) спеціально для педагогічного музею — він тут розташований і тепер. А відразу після Жовтневої революції тут був музей цієї «визначної» події.



Кінець ХІХ століття. Університет імені Св. Володимира. (Фото з архіву ГУ).

\* \* \*

Знаменною будівлею для Володимирської (і не лише) є університет — єдиний, який безумовно заслуговує на це звання! До 1834 р.— це ще пустир, де кияни, особливо не комплексуючи, випасали худобу. В 1834 р. затвердили положення про забудову Києва. Цього року почалися лекції в університеті. Нинішній головний корпус (№ 60)

йонів одиниць зберігання). Цю споруду побудовано як гуманітарний корпус університету в 1939 р. По сусідству з червоним корпусом філіал № 1 знаменитої Національної бібліотеки України імені В. Вернадського (раніше ЦНБ, № 62). Споруджена в 1930 р. (архітектори В. Осьмак і П. Альошин.). До 1987 р. у ній розміщувалася більшість читальних зал та основні фонди бібліотеки. Сьогодні тут — газетний і рукописний відділи, стародруків, нот, історичних колекцій, естампів та архів Академії наук. Будівля складає загальний ансамбль з університетом, використовуючи при цьому його стіну. Навпроти університету — парк ім. Шевченка, де збираються любителі азартних ігор. Закладено його у 60-х рр. ХІХ ст. (садівник Х. Христіані) і отримав він назву університетського. Парк розбили у регулярному стилі: прямокутну ділянку перетинають дві взаємоперпендикулярні алеї та дві діагональні. За периметром — замкнута кільцева дорога. Відкрито парк у 1890 р., а у 1896-му там було побудовано пам'ятник імператорові Ніколаю І, і парк став Ніколаєвським (звичайно, лише до революції). До 125-річчя з

дня народження Кобзаря (1939 р.) у парку відбулося відкриття пам'ятника Шевченку (заввишки 6 м 64 см, бронза, виготовлено



Пам'ятник Тарасу Шевченку в парку імені цього великого поета.



Київський національний університет (сучасний вигляд).

в Ленінграді). З того часу парк і університет носять ім'я великого поета.

\* \* \*

На останньому відрізку Володимирської (після схрещення з вул. Толстого) варто виділити будинок Українського державного університету харчових технологій (№ 66). У будинку № 68 — приймальня комісія цього вузу. Харчовий університет — плоть від плоти київського політеху. Його засновано у 1930 р. на базі факультету цукрового виробництва НТТУ «КПІ».

Походить вулицями древнього Києва. Зупиніться біля старовинних будинків і ви побачите місто в нових, раніше не відомих фарбах.

Юрій ПЕРЕБАЄВ.  
Фото Олександра КЛИМЕНКА,  
Юрія ВЕНГЕРЕША.



Будинок учителя.



Педагогічний музей на початку ХХ століття. (Фото з архіву ГУ).



# Землетрус був такий, що хрести з церков попадали

## АНОМАЛІЇ

Історію землетрусів на Поділлі за останню тисячу років дослідив Сергій Гальчак, директор Вінницького обласного державного архіву. Зібрані ним матеріали склали один з розділів підготовленої до друку книги «Клімат Поділля». Нині вони викликають особливий інтерес: люди з тривогою і хвилюванням дослухаються до прогнозів сейсмологів. Розмови про можливий землетрус актуальні...

### Найчастіше нас трясло у першій половині XIX століття

— Сергію Дмитровичу, — запитую у дослідника, — чи можна простежити якісь закономірності у повторенні землетрусів, яку вони мали руйнівну силу?..

— Детального аналізу повторення підземних поштовхів я не робив, хоча деякі висновки, як кажуть, напрашуються самі. Але спершу хочу неодмінно звернути увагу читачів на таку обставину: усі досліджені мною факти взяті з історичних джерел у архівах. Тобто вони достовірні, зафіксовані документально в конкретному літописі чи іншому архівному документі. У книзі нема жодної вигадки.

Зверніть увагу: хоча наш край не належить до активних сейсмічних зон, землетруси не обминали його у жодному із десяти століть. Найсильнішим можна вважати підземний поштовх майже тисячолітньої давнини. Йдеться про землетрус, що стався 1101 року. Історик В. Татищев, посилаючись на записи літописця, наводить такі слова: «Землетрус був такий сильний, що ледве церкви встояли, а хрести з них попадали. Шкоди дуже багато завдано».

Через 16 років стихія повторилася: 16 вересня 1117 року сильне «потрясся Подільської землі». Так записано у другому томі повного зібрання російських літописів. У 1126-му, а точніше 1 серпня, літопис знову фіксує підземні поштовхи. Відчувалися вони о восьмій годині вечора. Рік був голодний. А два роки перед тим (1124 р.) землетрус зруйнував велику церкву Св. Михайла у Переясла-

ві. У цей період стихія відчувалася частіше звичайного: 8 серпня 1127 року знову ходила під ногами земля у Київській Русі. На Поділлі ті поштовхи не відчувалися. Якщо читачі звернули увагу, підземна стихія вирувала зазвичай наприкінці літа або восени — всі згадані землетруси відбулися саме в такі пори року.

Я вже зазначав, що наша територія розташована далеко від епіцентрів підземних поштовхів. Тому на Поділлі відчувався здебільшого, так би мовити, лише їх відгомін. Значних руйнувань, на щастя, тут не було зафіксовано жодного разу. Наростання сейсмічної активності, зазначають літописи, сталося у другій половині XVIII століття. Продовження воно мало у першій половині наступного століття. Так, літопис Вінницького капучинського монастиря зафіксував два землетруси — у 1747-го з повторенням рівно через 20 років. Обидва рази стихія сталася навесні — другого і дванадцятого травня.

Проте у першій половині XIX століття наш край аж шість разів здригався від підземних поштовхів. Було це у 1802-му, 1821-му, 1829-му, 1831-му, 1834-му і 1843-му роках. Найпотужнішим з них вважається землетрус 14 жовтня 1802 року. Він поширився на великий простір — від Константинополя до Петербурга й Москви. З особливою силою проявився у Валахії, Молдові й Трансильванії. У Будапешті чимало будівель перетворилися на руїни. Земля у деяких місцях дала тріщини, звідти виходила сірчаста пара. Досить сильно бунтувала на правобережжі Оки. У

Москві розвалилися декілька будинків.

Останній землетрус у XIX столітті стався 1894 року: він відчувався у Бесарабії та на Поділлі. Двома підземними поштовхами був позначений початок XX століття. Обидва вони сталися протягом одного року — 1913-го, та ще й в одному місяці: «За червень місяць це вже друге коливання ґрунту в Подільській губернії» — такий запис знаходимо в журналі «Экономическая жизнь Подолии». Але вони не завдали особливої шкоди людям. Так само, як і землетруси у середині 70-х років та у 1990 році.

— Робити будь-які припущення я не можу, — продовжує розмову С. Гальчак, — це справа фахівців. Можу лише висловити власне припущення: прогнозований сейсмологами землетрус, схоже, таки відчуеться. Чому? Бо саме початок багатьох століть останнього тисячоліття, як свідчать літописи, був ознаменований коливаннями земної кори. Дай Бог, щоб вони не мали більшої сили, ніж попередні.

### Як запобігти паніці?

Уже двічі протягом останнього часу Вінницю «трясли» чутки про те, що ось-ось під ногами здригнеться земля. Спершу від вуха до вуха передавалася інформація, нібито почута по радіо. Наступного разу «радіо без дротів» рознесло ще «переконливішу» новину, мовляв, містом роз'їжджає автомобіль з гучномовцем і людей попереджають про біду, що насувається.

Щоб уточнити інформацію, окремі схвилювані голоси телефонували на корпункт нашої газети. А в управлінні з питань надзвичайних ситуацій втомилася спростовувати такі чутки. У жодному з названих випадків не було ніякої реакції представників влади. «На що реагувати? — можуть знічев'я дорікнути автору. — На базарні чутки?» Посадовцям, зрештою, краще знати, як діяти у подібних випадках. Од-

нак як авторський аргумент нагадаю ще раз про те, до чого одного разу призвела паніка у Могилеві-Подільському. Спрокукували її ті самі чутки.

Декілька років тому одного весняного дня містом розійшлася страшна звістка — на Новодністровській ГЕС вода зруйнувала греблю. Потужний гідровузол, уточню, знаходиться за 20 кілометрів від міста. У Могилеві-Подільському чи не кожен уже змалку знає: якщо раптом на греблі станеться аварія, потужна руйнівна лавина води уже через годину накриє місто.

Страх оселився у серцях моголівчан. Люди чекали на об'єктивну офіційну інформацію, але не отримали її. Влада натові не надала цьому значення. Ніхто й не намагався розвіяти брехню. Хоча для цього у прикордонному місті були і залишаються всі можливості: крім радіо й телебачення на його вулицях встановлені гучномовці.

Переляканий люд покидав робочі місця чи домівки й наввипередки дерся на високі кручі, що обступають місто. Під час автомобільних затворів, що утворилися на двох крутих узвозах, було пошкоджено немало автомобілів. Найстрашніше — загинув молодий чоловік. Батько, який з останніх сил вбрався на гору, несучи своїх малят на руках, звалився на землю просто у них на очах: не витримало серце чи то зі страху, чи від перевтоми. На дністровські кручі дерлися старі й немічні. Лікарняні ліжка залишали хворі... Я зовсім не драматизую ситуацію, лише констатую уже відомі факти. Місто пережило тоді справжній шок. До слова, у Вінниці під час поширення чутки про землетрус лікарняну палату одного з медичних закладів також залишили хворі, а дехто з вінничан — ті, що мешкають у багатоповерхівках, ніч провели на вулиці...

**Віктор СКРИПНИК.**  
Вінниця.

### ПОВІДОМЛЯЄ МНС

тирьох госпіталізовано до лікарні. 13 осіб постраждали через зіткнення автомобіля КамАЗ та мікроавтобусу «Мерседес» поблизу міста Каланчак у Херсонській області: четверо з них загинули, в тому числі дві дитини. А біля села Дубовичі в Сумській області водій автомобіля «Газель» наїхав на гужовий віз. Один чоловік загинув, двох з тілесними пошкодженнями госпіталізовано.

У селі Бочаниця на Рівненщині хвора на сказ кішка покусала чотирьох людей (дві дитини). Їх госпіталізовано до лікарні. Захворювання тварини підтверджено лабораторними дослідженнями. Осередок інфекції ліквідують і локалізують спеціалісти ветеринарної медицини та СЕС.

■ У ніч з 13 на 14 серпня внаслідок складних погодних умов (дощі з грозами, пориви вітру до 20 метрів на секунду) сталося відключення від електропостачання населених пунктів у трьох областях: у Чернігівській — 21, Житомирській — 16, Черкаській — 12. Електропостачання відновлюється.

■ На майданчику з прийому металобрухту на Алчевському металургійному комбінаті виявлено 64 артилерійські снаряди часів Великої Вітчизняної війни. Їх знешкодила місцева піротехнічна група Міністерства з питань надзвичайних ситуацій.

■ Унаслідок зіткнення трьох автомобілів поблизу села Отинія в Івано-Франківській області загинуло п'ятеро людей, чо-

## ПРОГНОЗИ

# Смерчі Крим не зачепили — штормове попередження відмінено



Фото Юрія ВЕНГЕРША.

### Вівторок півострів прожив у напруженому очікуванні стихійного лиха.

Тривожним повідомленням про штормове попередження почав останнє засідання уряду автономії його прем'єр Сергій Куніцин: «Найближчі три години і до кінця дня на півострові очікуються сильні вітри, зливи, грози, град, шквали і смерчі та підняття рівня води, сходження селевих потоків».

Найбільше загрожувала стихія степовим і прибережним регіонам. Усім службам міст і районів було рекомендовано звернути найсерйознішу увагу на це попередження й підготувати людей і техніку для оперативного реагування. Підрозділи МНС було приведено до стану підвищеної готовності.

Одразу передчасну «гарячу новину про надзвичайну ситуацію в Криму» встигли максимального роздути деякі охочі до сенсацій ЗМІ, що викликало паніку в стурбованих драматичними подіями в Європі й Краснодарському краї туроператорів деяких агентств і потенційних відпочивальників. Отож день для працівників Міністерства курортів і туризму видався гарячим. Заспокоювали вони тих, хто планує свою відпустку провести в Криму, переконливо і аргументовано — від путівок в кримські оздоровниці не відмовився ніхто.

На щастя, прогноз синоптиків не підтвердився і оголошена «готовність №1» штабу цивільної оборони не знадобилася: вже до 16-ї години штормове попередження відмінили. За весь день Головне управління МНС в Криму не отримало жодного тривожного сигналу.

За словами місцевих синоптиків, циклон, що викликав таку стурбованість, змістився з заходу — Євпаторії, Чорноморського і Джанкойського районів до північних кордонів півострова. За спостереженнями фахівців, сформовані над Кримом тропічні маси зіштовхнулися з потоками холодного повітря на висоті трьох тисяч метрів. Мікросмерчі такі пройшли східним, західним і південним узбережжям півострова. Вони утворювалися здебільшого в морі і не зачепили жодне судно. Ні один з них не вийшов на сушу. Не завдали втрат і розбурхані морські хвилі.

Нині тут зберігається змінна хмарність з короткочасними опадами на півночі. Температура води 24—26 градусів. Тож всі, хто відпочиває на кримських курортах чи збирається сюди, можуть не хвилюватися — загрози стихійних лих сьогодні немає в жодному регіоні чарівного півострова.

На думку кримських сейсмологів, перебільшенням є й чутки про очікуваний землетрус, який може докотитися до півострова від коливань у гірському масиві Вранча в Румунії. «Вони не мають під собою жодного наукового підґрунтя», — запевнили кримчан працівники відділу сейсмології Інституту геофізики НАНУ та фахівці всіх семи сейсмостанцій півострова, на котрих зафіксовано лише кволі поштовхи, яких люди навіть не зауважили. Чутлива апаратура, яка працює у звичному режимі, не дає жодної підстави для паніки чи занепокоєння.

**Віктор ХОМЕНКО.**

Крим.



Мал. Володимира КАЗАНЧЕВСЬКОГО.

# Крихітко, всі ми — трішки жаби...

## ІМПЕРІЯ ПОЧУТТВ

У дитинстві я не боялася торкнутися рукою до жаби, ящірки, миші. А чого боятися, коли в казках і міфах про них говорилося як про істот, кмітливих і дружлюбних. Потому настав «дорослий» етап обережності й гидливості. Та цього літа я, вочевидь, «впала в дитинство». Направду, то — блаженний стан, за котрий я безмежно вдячна... зеленій жабі. Вона прийшла до мене сама, коли сиділа під час відпустки на березі лісового озера і тишилася тим, що в мальовничому куточку Розточчя мене не обтяжують газети, радіо, телебачення.

Зрештою, кожному з нас вкрай потрібно навести лад у власній душі; викристалізувати головне, відкласти «на полицьку» другорядне. А тихе плесо так гарно витиває із свідомості інформаційні «шлаки»... Одного суботнього дня ці «шлаки» особливо дошкуляли. Ніби й не було причин для тривоги: зателефонувала додому — там усе гаразд. І сонце світило, і пташки шебетали. Що ж так тисне? Плаваю до знемоги — не допомагає. Намагаюся взяти себе в руки (хто придумав таке словоблуддя?) — дарма. Враз на мій рушник щось упало. Дивлюся — зелена жабка біля ноги. Завмерла. Зробила вигляд, що вона — не що інше, як... царівна. А я анітрохи й не сумнівалася. Смарагдове манто, золотисті лапки із ніжно-рожевими кігтками — вона була геть не схожа на тих сіро-бурих жаб, що стрибають в озеро з берега. Гостя сиділа біля мене так довго, що врешті я не могла не заговорити.

— Привіт, царівно-жабо, ти така гарна, — кажу їй цілком широко. Жаба стрибає ще ближче. — Ну це вже занадто, я ж можу ненароком наступити на тебе, — кажу їй, беру папірець і легенько струшую гостю в очерет. Де там! Минає п'ять — десять хвилин і вона знову біля ноги. Я розчулилася, час і простір наче розсунулися, поринула думками в улюблену казку дитинства. Хто не пам'ятає зворушливу історію про те, як злі сили перетворили царівну на жабу, і лише любов воскресила її: жаба скинула шкіру і знову стала прекрасною дівчиною. Гостя провела біля мене кілька годин. Уже й сусіди по пляжній території звернули увагу на те, що я розмовляю казна з ким. Подивувалися: інші — жаби як жаби, а ця — «причепилася». Коли заходило сонце, я сказала жабці — «бувай» і впіймала себе на думці: в душі розпогодилося, ніщо вже не тривожить.

У неділю лив дощ, а надвечір ноги самі понесли мене до озера. Яка прикрість! На «нашому» місці сиділо троє парубків з вудочками. Кружляю довкола них, нищечком зазираю в очерет. — Ви щось загубили? Може, годинника, — питають. — Та ні... Жабку. — Жабку — то ще нічого, — каже один, і рибалки презираються. Читаю на їхніх обличчях: мабуть, тітка з'їхала... Приходжу третього дня на «наше» місце. На траві вместилися рожеві «стегенця» — ані сантиметра вільного простору. Стою над тими стегенцями й злюся: кетчупом їх полити чи що? Цього разу я прийшла до озера з фотоапаратом: жабку неодмінно треба сфотографувати! Царівно, ти де? — кличу стиха. Під ноги щось стрибнуло. Жабка, але не та. Бридка, кольору пожухлого очерету. «Вали звідси, ти зовсім не така», — кажу їй. Збігло півгодини, я кілька разів уже викупалася і продовжувала чатувати: а раптом стегенця змінить позицію? Так і сталося. — Мамо, жаба! — заверещав хлопчисько і жінка підвелася. Нахилилася до очерету — моя царівна власною персоною. Прощу жінку посунутися, виймаю фотоапарат, стаю навколішки і починаю клацати. Але зелена жаба на зеленій траві — чи

щось буде видно? Струшую царівну із стеблини в долоню і вона знову замирає в граційній позі допоки я фотографую. — Справжня фотомодель, — чую за плечима чийсь захоплений голос. — Невже більше немає кого фотографувати? — в'їдливо додає хтось інший. — Я можу вас разом сфотографувати, — пропоную жінці із накопченими від почуття переваги устами. — Ну ні!!! — образилася та. І як я могла таке запропонувати: homo sapiens — поряд із жабою. Та ось невідомо, хто насправді homo... Дякую фотомодельці за сеанс, і несподівано для себе вмиваюся рясними сльозами. Не солоними, а такими солодкими... Уже згодом збагнула, що оця міфічна істота — царівна-жаба — явилася мені не просто так. Під час нашої з нею зустрічі сталася трагедія на Сквиливському летовищі у Львові. Майже водночас прийшла особиста біда: з тяжкими опіками потрапив до лікарні брат Богдан і медики не дали жодного шансу на життя. Чудес не буває, — сказали. — З такими травмами помирають на п'ятий — сьомий день. Минуло вже кілька тижнів. — У нього великий за-



Фото автора.

пас міцності від природи, — констатував лікар. Але чудес все ж таки не буває... Ну чому ж не буває, пане доктор! А ось ця жабка — хіба не чудо? В тяжку годину вона принесла мені срібну нитку надії: душа все ж безсмер-

тна, а кожна мить життя — безцінна. Образ царівни повсякчас зі мною. Ми продовжуємо спілкуватися... **Оксана ТЕЛЕНЧІ.** Немирів Львівської області.

## ОГОЛОШЕННЯ

**ЗАТ «ПРОГРЕСТЕХБУД»**  
(Львівська обл., Стрий, вул. П. Мирного, 1/8, ЄДРПОУ 22424901) повідомляє про проведення загальних зборів акціонерів, які відбудуться 29 вересня 2002 р. об 11 год. 00 хв. за адресою: Львівська обл., м. Стрий, вул. П. Мирного, 1/8.

**Порядок денний:**

1. Затвердження річного звіту про фінансово-господарську діяльність ЗАТ «Прогрестехбуд» за 2001 р.
2. Внесення змін до установчого договору ЗАТ «Прогрестехбуд».
3. Інформація про діяльність Ради товариства та Ради Директорів.
4. Про порядок розподілу прибутку за 2001 р.
5. Про розмір та порядок виплати дивідендів за 2001 р.
6. Про порядок розподілу прибутків за 2002 р.
7. Зміни в персональному складі органів Товариства.

Реєстрація учасників загальних зборів акціонерів проводиться з 9.00 до 10.45 за місцем проведення зборів.

**Для реєстрації учасникам зборів необхідно мати:**

- документ, що посвідчує особу;
- доручення на право участі в зборах (для представників акціонерів).

Пропозиції акціонерів щодо доповнення порядку денного загальних зборів акціонерів приймаються не пізніше, як за 30 днів до їх скликання.

**Тел. для довідрк: (0322) 966-901.**

**Рада Товариства.**

**ОАО Электромашиностроительный завод «Фирма СЭЛМА»**

сообщает, что заключен договор с временным регистратором, который будет осуществлять ведение реестра до принятия решения о выборе постоянного реестродержателя на ближайшем Общем собрании.

Регистратор ЗАО «Лима»:

- лицензия ГКЦБФР АА № 241016 от 17 октября 2001 г.;
- юридический адрес: пл. Пушкина, 4, г. Запорожье, 69095;
- почтовый адрес: ул. Чумаченко, 34а, г. Запорожье, 69104;
- факс: (0612) 95-60-89, тел.: 95-60-89.

— договор вступил в силу с 26.07.2002 г.

Реестр передан на формирование регистратору ЗАО «Лима» по состоянию на 15 декабря 1999 г.

**За справками обращаться по телефону: (0652) 452-352.**

Господарський суд м. Києва 31.07.2002 року визнав банкрутом ТОВ «Еко-транс-сервіс» та відкрив ліквідаційну процедуру (юридична адреса ТОВ «Еко-транс-сервіс»: м. Київ, вул. Вербова, 8, п/р 2600798001505 в Харківській філії м. Києва АКБ «Укрсоцбанк», МФО 320638, код ЗКПО 30153954), справа № 15-17-6.

Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Монакова Володимира Олексійовича (ліц. № 249649 від 06.11.2001 р.).

**ЗАО «ВАЛС»**, зареєстрованное распоряжением исполкома Жовтневого районного Совета народных депутатов № 362-р от 05.10.1993 г., свидетельство № 20472824 по адресу: Украина, 69063, г. Запорожье, ул. Горького, д. 57, кв. 57, объявляет о своей ликвидации.

Претензии принимаются по тел. 645977 в течение 2-х месяцев.

**ТзОВ «ПОЛІХІМ»**  
(код ЄДРПОУ 23947713, юридична адреса: 79000, м. Львів, вул. Рилєєва, 5/1; р/р 2600500017001 в ЛФ АКБ «Надра», МФО 325978) повідомляє про свою ліквідацію.

Претензії приймаються протягом 2-х місяців з дня опублікування.

Державна податкова інспекція у Тростянецькому районі (42600, м. Тростянець, Сумської області, вул. Миру, 6) повідомляє, що Господарським судом Сумської області (40477, м. Суми, вул. Рибалка, 2) порушено справу про банкрутство № 2750-15/96 від 08.05.2002 р. Приватного малого підприємства «Інтер» (42600, м. Тростянець, вул. Пролетарська, 57, код ЄДРПОУ 30003409, п/р № 26005275323001, МФО 337546 СФКБ «Приватбанк»).

Розпорядником майна призначено Мальованого О. П., ліцензія № 250436 від 22.03.2002 р.

Заяви кредиторів та санаторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

**СП «ПОЛІНОМ»**  
(код ЄДРПОУ 14338783, юридична адреса: 79053, м. Львів, вул. В. Великого, 18; р/р 26007000109001 в ЛФ «Укрінбанк», МФО 325876) повідомляє про свою ліквідацію.

Претензії приймаються протягом 2-х місяців з дня опублікування.

**Колективне сільськогосподарське підприємство «Теремки»**  
(місцезнаходження: 03191, м. Київ, вул. Кільцева дорога, 1, ідентифікаційний код 03359724 на підставі рішення загальних зборів членів КСП «Теремки» від 20 жовтня 2000 року (протокол № 2) та від 03 листопада 2000 року (протокол № 3) інформує про своє реформування (реорганізацію) шляхом приєднання до Сільськогосподарського товариства з обмеженою відповідальністю «Теремки» (СТОВ «Теремки»), ідентифікаційний код 31239974, яке є правонаступником прав і обов'язків КСП «Теремки».

Ця об'ява уточнює інформацію раніше опублікованої об'яви в газеті «Голос України» № 139 (2639) 07 серпня 2001 року.

Постановою від 17.06.2002 р. Господарський суд Запорізької області по справі № 5/4/22 Товариство з обмеженою відповідальністю «Максимум» (71500, Запорізька обл., м. Энергодар, вул. Курчатова, 12/83, код 19276331) визнано банкрутом та відкрита ліквідаційна процедура.

Ліквідатор Потапов Олександр Олександрович (ліцензія № 047564 від 26.06.2001 р.).

Тел. (06139) 3-16-92, поштова адреса: 71500, Запорізька обл., м. Энергодар, а/с 118.

Втрачені оригінали установчих документів Дочірнього торгово-комерційного підприємства «**ЛАТОН**» закритого акціонерного товариства «Львівнафтопродукт» (код ЄДРПОУ 22367327) (Статут, Свідоцтво про державну реєстрацію суб'єкта підприємницької діяльності — юридичної особи, зареєстрованих Реєстраційною палатою департаменту економічної політики та ресурсів Львівського міськвиконкому 30.01.1997 р. за № 11965; Довідка про взяття на облік платника податку за формою 4ОПП) вважати недійсними.

Господарським судом Хмельницької області (29000, м. Хмельницький, Майдан Незалежності, 1) порушено провадження у справі про банкрутство ВАТ «Кам'янець-Подільська ПМК-245» (справа № 3/79-Б): 32300, м. Кам'янець-Подільський, Хмельницька обл., вул. Заводська, 2; код ЄДРПОУ 21318812; р/р 26005325153001 в Кам'янець-Подільському ТВБВ Хмельницької філії «Приватбанк».

Розпорядник майна боржника — Головата М. Д. (ліцензія № 249502 від 27.11.2001 р., поштова адреса: м. Кам'янець-Подільський, вул. Соборна, 4, офіс 417, АФ «Марія»).

Керуючий санацією ВАТ «ХЗТД» оголошує проведення конкурсу на участь у інвестиційній діяльності щодо здійснення платоспроможності та вдосконалення інноваційної діяльності ВАТ «ХЗТД», яке знаходиться в процедурі судової санації. Заяви на участь приймаються за адресою: вул. Киргизька, 19, м. Харків, 61105, та по тел.: (0572) 52-01-03, 50-23-43, 52-61-87. Обов'язкові вимоги щодо інвесторів: стійка платоспроможність та зацікавленість у виробничій діяльності ВАТ «ХЗТД».

Господарський суд Донецької області (83048, м. Донецьк, вул. Артема, 157) ухвалою від 31.05.02 р. порушив справу № 3/1016 про банкрутство ВАТ «Єнакієвська реалізаційна база» м. Єнакієве Донецької області, вул. Станційна, 2, р/р 2600798061 у Єнакієвській філії АКБ «Укрсоцбанк», МФО 334527, код ЄДРПОУ 02080813.

Зазначеною ухвалою введено мораторій на задоволення вимог кредиторів.

Претензії кредиторів та заяви санаторів приймаються протягом одного місяця з дня публікації.

Свідоцтво про державну реєстрацію суб'єкта підприємницької діяльності — фізичної особи Харченко Галини Миколаївни, ідентифікаційний код 1753231200 видане Дніпровською районною державною адміністрацією м. Києва за № 12491 від 21 березня 2001 р. вважати недійсним.

**«Луганская ассоциация «Пивовар»**  
(код ЄГРПОУ 13381274) повідомляє о своей ликвидации. Претензии кредиторів приймаються в течение двух месяцев с момента опублікування об'явлення по адресу: г. Луганск, ул. Кирова, 3.



# Драматичний конфлікт між творчістю і бізнесом

ОРФЕЇ І КОРИФЕЇ

Шановна редакціє, те, що ваша газета порушила тему естради, того акторського свавілля й дикунства, що панують на її підмостках, — уже породжує впевненість у завтрашньому дні естрадного мистецтва.

Я, пропрацювавши на естраді майже 35 років, намагаюсь зрозуміти, чому сталося катастрофічне захоплення сцени бездарними, безголосими, самовпевненими, неартистичними (дозволю собі старомодно висловитися) «майстрами» «вокального» жанру.

Мені можуть сказати: «у вашому віці» всім починає здаватися, що «за наших часів» і сонце тепліше гріло, і люди всміхалися інакше, і естрада була набагато цікавіша. Не заперечую. Мені такі справи вже за п'ятдесят.

Та є й реальні зміни, що не залежать від нашої вікової ностальгії. Зміни ці полягають у тому, що професійний (цілковито погоджуюсь з автором попередньої статті) рівень української естради став позамежним. Та й відкільки тому рівню бути іншим, якщо на чолі естрадного вокальної «школи» стоїть великий учитель, професор, «юний орел», «бетмен», співучий ректор (список регалій і звань можна продовжити), улюбленець усієї співучої молоді Університету культури Михайло Поплавський! Випускники цієї вокальної «школи», так само, як і їхній «учитель», свято вірять у те, що вони несуть у народ розумне, добре, вічне. Ну а позаяк народ не знає, що воно таке, то мовчки погоджується, привітно всміхається і бурхливо аплодує.

Унікальність згаданої «школи» в тому, що до неї приймають цілодобово і цілорічно. Увечері ти приносиш відповідну суму за навчання, а вранці тобі видають папірець, який дозволяє «козлячим» моторошним голосом промекати «зайнято!» — зайнято ще одне місце в українській естраді...

Це у кращому разі. У гіршому — цей папірець, виданий Національним університетом культури, дасть тобі право працювати реалізатором нижньої білизни чи сантехніки на речових і господарських ринках України. Нинішній статус М. Поплавського — народний депутат України — може дозволити йому на державному рівні ініціювати закон про обов'язковий вступ усіх хоч трохи психічно здорових людей до університету культури, бо кожний мусить зробити посильний матеріальний внесок у процвітання «поплавщини». На превеликий жаль, невинна на перший погляд ідея «школи» Поплавського цілодобово видавати за гроші папірці з назвами різних спеціальностей, починаючи від артистів, режисерів, музикантів і закінчуючи бухгалтерами, «кравцями», перукарями, трагічно закінчується для самих випускників. Трагедія полягає в тому, що тисячі студентів, отри-



Мал. Володимира КАЗАНОВСЬКОГО.

мавши папірця з назвою професії, не здобувають теоретичних і практичних основ самої професії, що негативно позначається на їхньому працевлаштуванні. На державному рівні такі «фахівці» створюють викривлений потворний імідж, розповсюджуючи бацили безграмотності, глупоти, несмаку по всій Україні.

Ще одна вокальна «школа», котра за певну плату (суми називають різні) зробить із вас кумира, існує у телепередачі «хіт-базар». Її «дотепні» ведучі, які зовсім не кривляються, — Є. Паперний та іже з ним, — навчать вас основ майстерності, що такі потрібні для артистів естради. Ця вокальна «школа», окрім того, що створює на телеекрані примітивну провінційну атмосферу, ще й проводить «розкрутку» й «засвічування» дрібних «метеоритів», які, на відміну від зірок, не світять, а горять «яскравим полум'ям». Випускники цієї школи вирізняються очевидною бездарністю, тож творчість їхня цікава лише для «суперчарівних» ведучих. І от, пройшовши через універсальні вокальні «школи», пройшовши крізь усю цю брудну «м'ясорубку», перед нами постає вже не просто новачок-недоук, яким він здебільшого і є насправді, а постать, котра шовечора відвідує наш дім і на яку ми не можемо не зважати. Ми бачимо й чуємо новий тип співака чи співачки, не артиста-вокаліста, а саме тип, який знає технологію створення хітів, знає, за скільки можна купити телебачення, радіо, чиновників, звання, лауреатство тощо. А якщо ці типи ще й не надто розумні, а це найчастіше так і буває, якщо не мають творчої мети в житті, то, спалахнувши, «метеорити» згорять дощенту.

Настає драматичний конфлікт між естрадою-

творчістю та естрадою-бізнесом. Особливого напруження драматизму цей конфлікт набуває тому, що демаркаційна лінія пролягає не між окремими такими самими типами, а, як правило, уперек однієї долі, однієї живої людської душі.

Молода творча душа не розуміє одного: що глядацький вибір буває дуже й дуже суб'єктивним, а часто-густо й взагалі здається незбагненим. І народження зірки відбувається найчастіше випадково, завдяки представникам так званого шоу-бізнесу, які, всупереч усім професійним яkostям, створюють кумира естради. До цього залучають усі дозволені й недозволені прийоми і засоби. І що стрімкіший злет, то крутіша траєкторія падіння. А це буває дуже боляче, і нікому немає діла до фізичного й

■ ■ ■

**На превеликий жаль, невинна на перший погляд ідея «школи» Поплавського цілодобово видавати за гроші папірці з назвами різних спеціальностей, починаючи від артистів, режисерів, музикантів і закінчуючи бухгалтерами, «кравцями», перукарями, трагічно закінчується для самих випускників.**

■

душевного болю: ані Поплавському, ані «хіт-базару», ані чиновникам від культури. І постають одвічні запитання: хто винний і що робити?

Винних ми, звичайно, не знайдемо, як не знайдемо й тих, хто допускає й дозволяє виступати у палаці «Україна», на найкращому концертному майданчику країни, акторам-метеликам, які пурхають усіма музичними програмами українського радіо й телебачення.

І. А «що робити?», нам може відповісти лише міністр культури і мистецтв. Тому хочу запитати міністра. Чому в нашій країні нема солідної творчої організації, котра допомагала б зароджувати, розвивати, підтримувати всі види і жанри естрадного мистецтва, а не тільки во-

кал, модельний бізнес та перукарську майстерність?!

2. Чом у нашій країні нема гідного навчального закладу, який готував би справжніх професіоналів естради і мав чітку продуману стратегію і тактику підготовки естрадників, продуману методіку і розбудований навчально-педагогічний процес, де специфічні дисципліни, пов'язані з естрадними, мали б конкретне наповнення?!

3. Чому нема організації, котра стежила б за тим, щоб звання й заслуги деяких артистів відповідали їхньому успіхові у глядачів!

4. Чому художні ради нині геть знищено як ворогів української естради? Адже художні ради — то не пережиток минулого, це реальність, котра існує в усьому цивілізованому світі. Всесвітньо відомий концертний зал «Карнегі-Холл» має спеціальну худраду, котра навіть за величезних фінансових вкладень для промощена того чи іншого виконавця абикого на престижну сцену не пропустить. Хочу запитати:

5. Яка «худрада» палацу «Україна» вирішує надати сцену Л. Успенській і М. Шуфутинському замість запланованого виступу чудового музиканта і співака Тараса Петриненка?!

Поняття «професійна етика» на нашій естраді також немає.

Шановна редакціє, я розумію, що одна-дві статті у вашій газеті не змінять одразу стан справ, та, можливо, народні депутати, не підспівуючи співучому ректорові, висловляться критично і підкажуть шлях, яким має розвиватися колись багатюща у різноманітності жанрів українська естрада.

**Олександр ЛЕВІН, шанувальник естради і уважний читач газети «Голос України».**

НОВІ ВИДАННЯ

## Про тих, хто дереться на гору Щастя

*Закоханість. Так лаконічно і смно можна визначити кредо письменника й журналіста Миколи Махінчука. Закоханість у тихоплинну Рось, що мандрує з Поділля до Дніпра. У людей, котрі живуть на її берегах і бачили чимало великого й трагічного. У мешканців села Яворівки, що придулилася до заплави Росі. Тепер до річки майже два кілометри. Але зв'язок з нею не втрачено. Він підтримується маленькою Яворинкою, що жебонить через село.*

Він закоханий у цих, здається, байдужих до всього, що діється у світі, забитих тяжкою роботою і тяжким життям людей. Мабуть, тому, що довгими зимовими вечорами чи на свята яворівці стають схожими на філософів і поетів. І все те в них не показне, а глибинне. А коли вони стають романтиками, захоплено розповідають, що діялося колись на берегах Росі. Гарцювали тут на баских конях князь Володимир і Богдан Хмельницький. А в кожній хаті жили куми Северина Наливайка, Івана Гонти і Семена Палія...

«На жаль, подібні хвилини, — пише Микола Махінчук у слові до читачів свого роману «Марчуківський куток», — велика рідкість тепер навіть у зимку. Бо яворівці дуже зайняті викочуванням свого многотрудного життя на високу гору, що іменується Щастям».

Не вулиця, а саме цей куток починається широким вигоном, а кінчається, ніби ворочок, глухим закутнем. Ні розминутися, ні розвернутися там. Ця авторська алегорія — відображення одвічного прагнення яворівців видертися на оту гору... Складно було це робити їхнім попередникам, неймовірно важко їм і наприкінці двадцятого століття. Коли підвалини його вже тріщали під тиском давно очікуваних змін.

Змін у господарюванні, укладі життя. Але автора турбує моральний занепад, втрата сільських традицій, звичаїв, розірвання духовних зв'язків сучасної сільської молоді з батьківськими.

Один із героїв роману Буркун, завжди тверезий і поміркований, якось купив горілки і запросив бригаду теслів — синів своїх полеглих друзів. Випив чарку і попросив хлопців заспівати. А ті розгублено перезирнулися, мовляв, вибач, дядьку, не вміємо... Просить їх підтягнути, але вони не знають пісень, які співали їхні батьки. І тоді знічений, схвилюваний Олекса крізь зарослі бур'янів продирається до обеліска, де викарбувано імена його «безсмертних ровесників». Питає одного, а тоді другого: «Іване, ти чого не навчив свого Сашка пісень? Хіба ж так можна?... Миколо, і твій Гриша не знає, що ти співав. А чарочку любить... На кого ж ви залишили мене на цьому світі?»

Непомірно важкою була і є дорога нашого села до Щастя. Складні долі героїв цієї книги, яких з великою любов'ю і переживанням за них описує автор. Складні колізії їхніх вчинків. Це варте уваги й глибокого осмислення кожним, хто прямує сьогодні з минулого в майбутнє. Хто прагне в нього допомогти. Треба дбати не тільки про матеріальне становлення села, а й збереження і відновлення тих духовних і моральних засад, що на очах втрачаються, гинуть там.

Ось про що роман «Марчуківський куток», виданий міжнародним доброчинним фондом «Українська хата».

І кілька слів про автора. Микола Махінчук народився на Київщині, тому такі близькі йому люди цього чудового краю. Був електриком, служив у війську. За фахом журналіст. Працював у різних друкованих виданнях. Нині — перший заступник головного редактора газети «Урядовий кур'єр», заслужений журналіст України.

У творчому доробку члена Національної спілки письменників книжки: «Народження веселки», «Фрески осіннього неба», «Переяславський скарб», «Обереги нашої пам'яті», «Володька Рекс», низка оповідань, надрукованих у періодиці.

Подальших тобі, Миколо, творчих успіхів! Хай твоє влучне слово скоріше знищує у наших селах марчуківські кутки і сприяє появі там просторих вулиць, проспектів і бульварів. Щоб на них неодмінно линули пісні дідів, батьків... Неодмінно щасливих людей. І не тільки яворівців.

**Яків ГАЛЬЧЕНКО.**



# П'ятий вал протистояння

виникає за останні роки між полтавською владою і приватними підприємцями навколо центрального ринку

ЗА ЛИСТОМ ЧИТАЧА

Єна полтавському базарі така «просунута» форма торгівлі — з автолавок. Прописана вона на досить зручному місці — поряд з центральним павільйоном. Місцевий і приїжджий люд, переважно із скромним достатком, а такими нині є, вважай, всі в регіоні, дорогою на базар і додому рідко минає машинні ряди з дешевим, ніж будь-де, промисловим вітчизняним крамом. Але вже другий місяць автолавки на вулиці Новий Базар зачине-ні, а повз них прогулюються міліцейські патрулі. Відповідь на запитання: «Чому так сталося?» — у колективному листі до місцевого кореспондента нашої газети.

«Розпорядженням першого заступника міського голови п. Юхименка М. від 10 червня 2002 р. за №432-р з 1.07.02 р. припинено торгівлю з автолавок на автостоянці по вул. Н. Базар ніби з метою відновлення функціонування автостоянки. Аргументи, якими керується влада, надумані, оскільки ми не заважаємо ні будівництву підземного переходу на перехресті вул. Шевченка і Фрунзе, ні безпеці руху. Нам пропонують місця для торгівлі на приватних ринках «Степ», «Вілта» та фірми «АРК» в різних куточках міста, та хто нас там чекає? Не інакше, як ми стали заручниками чергового переділу ринку. До речі, нас за останніх кілька років вижити з базару намагаються вже вп'яте, проте ми не поступаємося. Зрештою, а де ж логіка: з наших 108 робочих місць лише до місцевого бюджету щороку надходить до 100 тисяч гривень. Невже ці гроші не потрібні казні?.. Мабуть, ні, бо про нас —

майже 500 торговельників — за ці два місяці всі забули, ніби й не існуємо ми взагалі. Втім, міліція й податкова пам'ятають...»

Розібратися у конфлікті було неважко, складніше, а то й неможливо зрозуміти логіку й мотиви протистояння. Вже тому, що його сторони перебувають у різних вагових категоріях: з одного боку — все-сильна влада, з другого — пересічні громадяни, зазвичай безсильні перед нею. Отже, аргументи сторін. Міська влада намагається навести на ринковому «п'ятачку» бодай елементарний порядок, бо справді, в цьому місці що піший, що на колесах ногу зламає. А більшого бруду й антисанітарії, як тут, мабуть, ніде й не знайти. І це в сотні метрів від центру й мерії! І як водій мушу стверджувати, що з будівництвом підземного переходу, яке ведеться поруч, додаткових незручностей виникло чимало. Зрештою, всі прекрасно розуміють, що рано чи пізно з



Мал. Олександра МОНАСТИРСЬКОГО.

центрального полтавського базару необхідно «ліпити» цивілізовану торговельну точку, адже духовній столиці країни, як досить часто люблять повторювати місцеві керівники, «циганське» обличчя зовсім не пасує. Власне господарю ринку — управлінню ринками Полтавської облспоживспілки — у рідній господі останніми роками відведено таку собі епізодичну роль — роздача місць та контроль за грошовими зборами тощо. Тому саме його вплив на перебіг подій у цій ситуації мінімальний, хоча директор Юрій Балковий і намагається хоч якось пом'якшити напруження, яке виникло в протистоянні. Можливо, з часом вдасться знайти компромісне рішення, а поки що... Приватний підпри-

мець Петро Матюшко впевнений, що звичайна автостоянка не буде надійним джерелом платежів і сума буде значно меншою за ту, яка надходить з торгових коліс. Не бачить він логіки і в тому, що автомобільного безладу за її функціонування стане менше. Не вірять підприємці, що їм відшкодують кошти, втрачені від безробіття, яке склалося не з їхньої вини, хоча б за сплачені дозволи на торгівлю. А головне, що їх найбільше пригнічує, — це мовчання влади. Вона залишилася німою і на пропозицію замінити автолавки магазинами, які зайняли б менше місця і бодай косметично «облагородили» торжище. Тепер «діалог» відбувається в суді, що, власне, вже само по собі набагато цивілізованіше

від публічних актів непокори, до яких підприємці нахваляються вдатися як до останнього аргументу. До речі, в Полтаві він досить поширений: кілька місяців тому саме базарювальники перекривали рух на центральних магістралях міста. Періодично торговельники з центрального ринку пікетують і мерію. Тому, образно кажучи, хіба сліпий не бачить проблеми. З 1 липня автолавки не покидають своїх робочих місць — автостоянки. Реалізатори змінюють власників машин і навпаки. Люди там живуть і не збираються поступатися, доки не буде прийнято цивілізоване рішення. Бої містечкового значення тривають, тільки хто від цього виграє? І сьогодні, і завтра.

Григорій ГРИНЬ.  
Полтавська область.

КРИМІНАЛ

## З крісел керівників пересядуть на нари

Цього року правоохоронці розкрили у вузькій промисловості 848 злочинів, скоєних посадовими особами різного рівня, повідомив начальник департаменту з боротьби з економічною злочинністю МВС України Віктор Литвиненко. Завдані державі збитки сягають понад 16 млн. гривень. При цьому до скарбниці вдалося повернути 10 млн. гривень.

Найпоширенішими злочинами є безпідставне кредитування та фінансування комерційних структур за рахунок бюджетних коштів. Зокрема, у Львівській області порушено кримінальну справу відносно керівництва державної холдингової компанії «Львіввугілля», яке протизаконно надало фінансову допомогу стороннім організаціям на 2 млн. грн. бюджетних коштів.

Доволі часті випадки нецільового використання бюджетних коштів, виділених для створення робочих місць, заміни зношеного обладнання, реструктуризації шахт, виплати зарплати та інших соціальних виплат. Нерідко керівники шахт навмисно закупляють неліквідне обладнання для шахт.

А з 1 млрд. бюджетних коштів, виділених цього року на потреби шахт, майже один відсоток було розкрадено, інформує «Інтерфакс-Україна».



Фото Юрія ВЕНГЕРЕША.

Не така вже й страшна мишка, як її малюють...

## Перехитрили злодіїв

Міські комунальні служби області потерпають від того, що злодії викрадають кришки каналізаційних люків і здають їх на металобрухт, чим наражають на небезпеку своїх же земляків, особливо дітей, які ризикують упасти й одержати травми. Такі випадки, на жаль, вже траплялися. Але комунальники знайшли спосіб, як перехитрити злодіїв: встановили залізобетонні кришки і встановили їх замість викрадених в місцях, де це можливо за технічними нормами, найчастіше — на тротуарах, подвір'ях будинків. Лише по Рівному їх встановлено 360.

Рівне.

Олександра ЮРКОВА.

## П'ятий міжнародний — в «Артеку»

КОНКУРСИ

У Міжнародному дитячому центрі «Артек» проходить п'ятий міжнародний дитячо-юнацький конкурс класичного танцю «Фуете «Артеку» імені Ю. Григоровича. У ньому візьмуть участь майже сто юних танцівників провідних хорео-

графічних шкіл і училищ, лицеїв, студій з Австрії, Вірменії, Білорусі, Грузії, Казахстану, Молдови, Росії, України і Швейцарії. Їх майстерність оцінюватиме міжнародне журі, до складу якого входять відомі хореографи, балетмейстери та артисти балету, повідомляє УНІАН.

**Голос України**  
ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Редактор номера Яків ГАЛЬЧЕНКО.

Редколегія:  
Сергій ПРАВДЕНКО,  
Леонід БРОВЧЕНКО,  
Анатолій ГОРЛОВ,  
Віталій ЖЕЖЕРА,  
Іван ІЛЛЯШ,  
Людмила КОХАНЕЦЬ,  
Анатолій МАРЦИНОВСЬКИЙ,  
Світлана ПИСАРЕНКО,  
Віталій СУДДЯ.

Головний редактор Анатолій ГОРЛОВ.

- За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
- Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
- За точність викладених фактів відповідальність несе автор.
- Рукописів не повертаємо.
- Листування з читачами — тільки на сторінках газети.
- При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.

Свідцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.

Передплатні індекси: для індивідуальних передплатників — 40224, для підприємств і організацій — 60955. Загальний тираж 159000.

Ціна договірна

Комбінат друку видавництва «Преса України». 03047, Київ-47, проспект Перемоги, 50. Фотоформи виготовлено в КЦ редакції газети «Голос України» Зам. 0311148.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4. ☎ ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-84-92; телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 449-72-53, 441-89-34, 441-89-44; телефакс — 449-85-62.

E-mail: mail@golos.com.ua — загальний reklama@golos.com.ua — відділ реклами let@golos.com.ua — відділ листів foto@golos.com.ua — відділ ілюстрацій

Internet: http://uamedia.visti.net/golos